

Medlemssamråd 2020



KOMMUNINVEST

Program

12.45 – 13.15

Välkomna!

Kommuninvest och året som gått

Effektivitet i verksamheten

13.15 – 14.15

Kapitalfrågor inklusive diskussion

14.15 – 14.30

Kaffepaus

14.30 – 15.15

Kommunsektorns ekonomiska utmaningar
och Låneskuldsrapporten

15.15 – 15.45

Stämмоärenden och principiella frågor

15.45 – 16.00

Vad tar vi med oss inför nästa år?

Sammanfattning



Vision

Kommuninvest skall vara världens bästa organisation för kommunal finansförvaltning.

Vi finansierar de svenska lokala och regionala sektorernas utveckling och investeringar för ett gott och hållbart samhälle.



Verksamhetsidé

- Medlemsorganisation
- Välkomnar alla kommuner och regioner som medlemmar
- Inget eget vinstsyfte - ändamålet är att bereda medlemmarna ekonomisk nytta
- Konkurrenskraftiga priser och utmärkt service
- Motiverade och kompetenta medarbetare
- Stabil, effektiv och kunnig



Kommuninvest Ekonomisk förening

Medlemmar/ägare



Föreningsstämma

Styrelsen



Kommuninvest i Sverige AB

Årsstämma



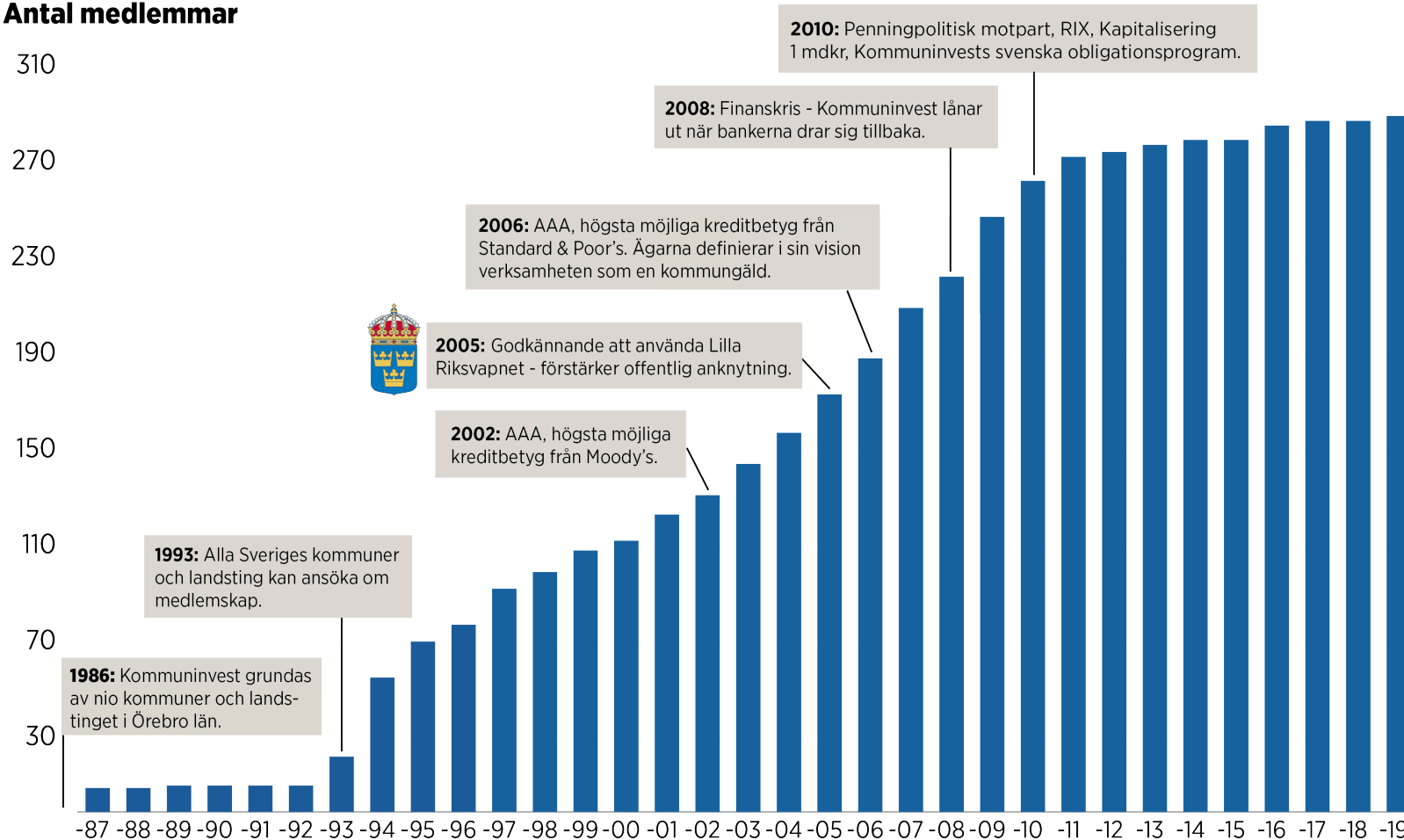
Styrelse



Verkställande direktör

Kommuninvests historia

Antal medlemmar



Sveriges kommungäld och en central del av finansiella systemet

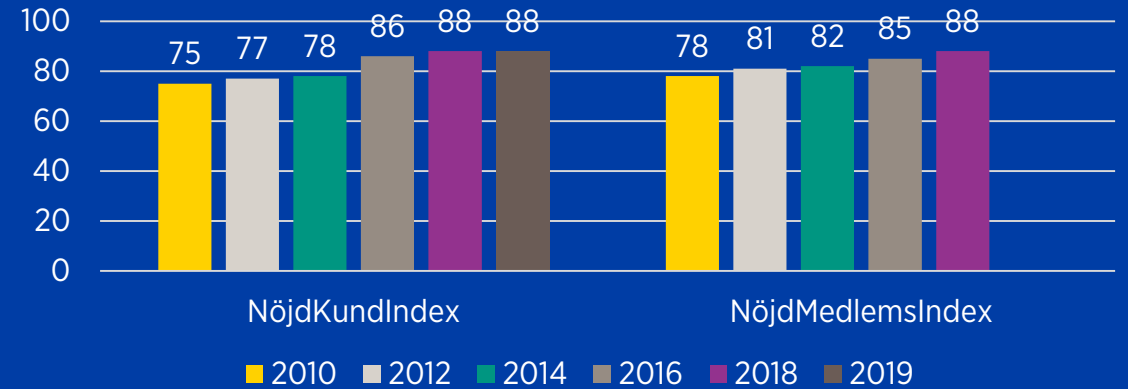
- Kommuninvest är den största kreditgivaren till Sveriges kommuner och regioner och en av Sveriges tio största finansiella aktörer.
- Upplåning på internationella och inhemska kapitalmarknader. Utlåning i Sverige.
- Under tillsyn av Finansinspektionen. Kommuninvest är medlem i RIX och penningpolitisk motpart till Riksbanken.
- AAA/Aaa, stabila utsikter.



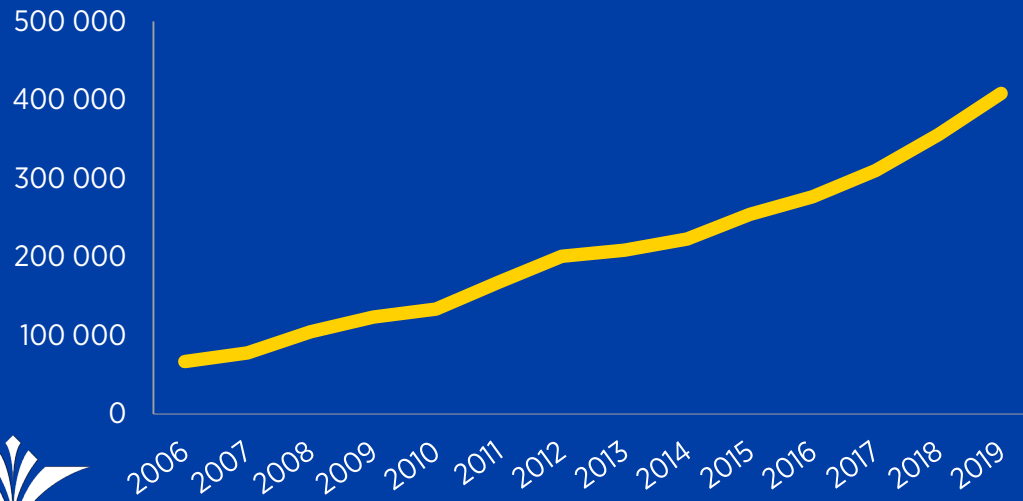
Året som gått

Medlemsutveckling

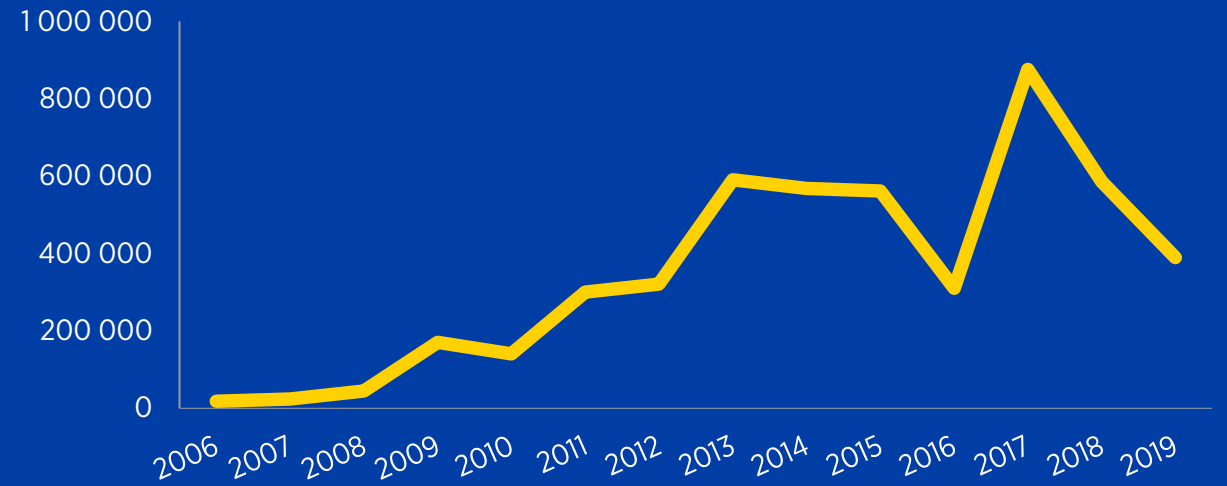
290 medlemmar (288)



Utlåningsutveckling



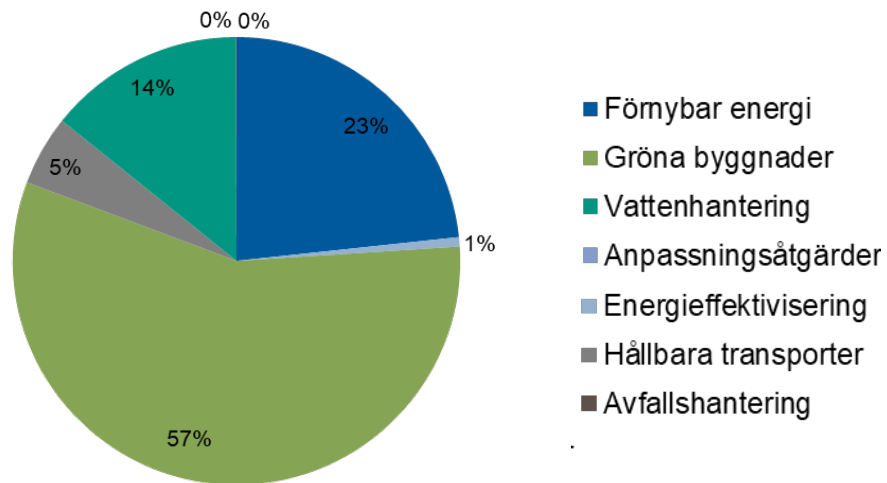
Resultat



Gröna lån

hos ~150 kommuner och regioner; ~350 projekt

Utbetalt 41,0 mdkr



Miljökommitté granskar och godkänner projekten

EXPERTOMRÅDEN

- Energi- och klimatstrategi
- Stadsplanering och -utveckling
- Avfallshantering och kretsloppsekonomi
- Miljöledning
- Miljörapportering
- Hållbarhetsrapportering

UPPGIFTER

- Granska och slutligen godkänna ansökningar om Gröna lån
- Rådgivande organ
- Granska och besluta om låntagarrapportering och åiterrapportering till investerare
- Delta i utvecklingen av Kommuninvests ramverk om Gröna obligationer.

Stödjer medlemmars/kunders hållbara investeringar

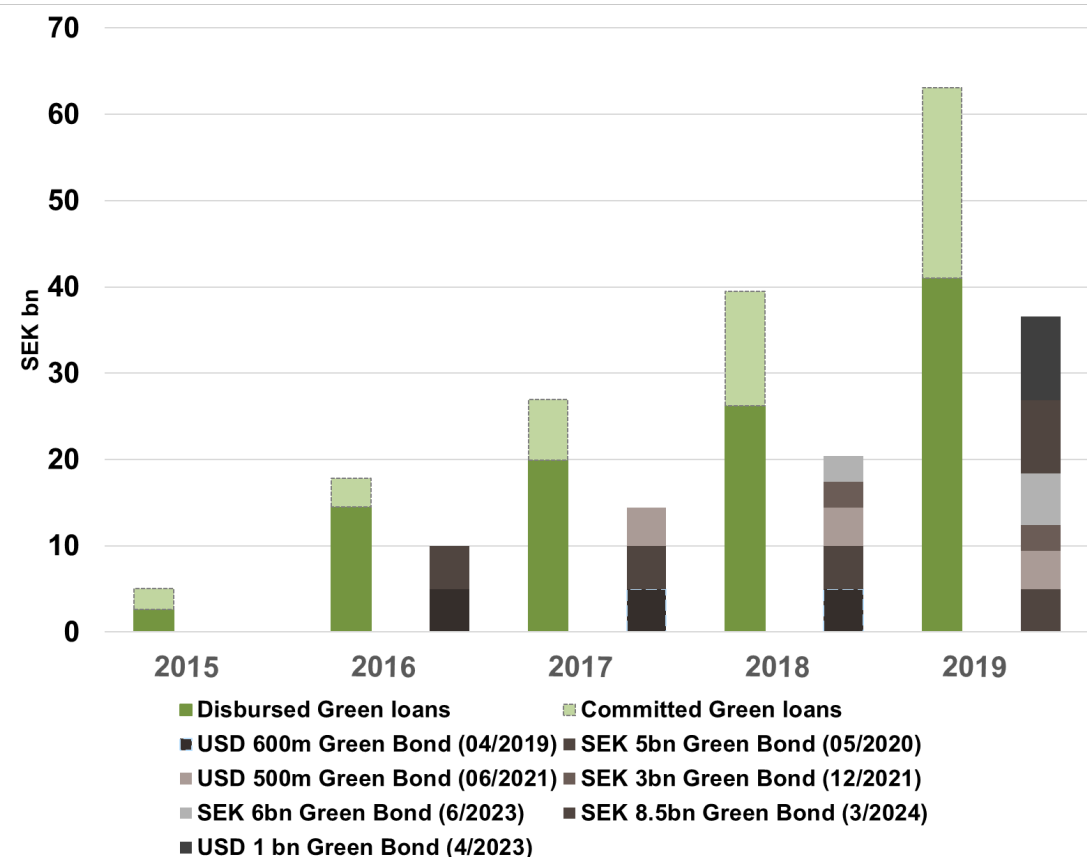
Gröna lån till medlemmar/kunder från 2015

- Löptider från 3 - >20 år
- Ingen minsta lånestorlek eller -tak.
Nuvarande portfölj: 0,3 mnkr → 3,1 mdkr

Gröna obligationer sedan 2016

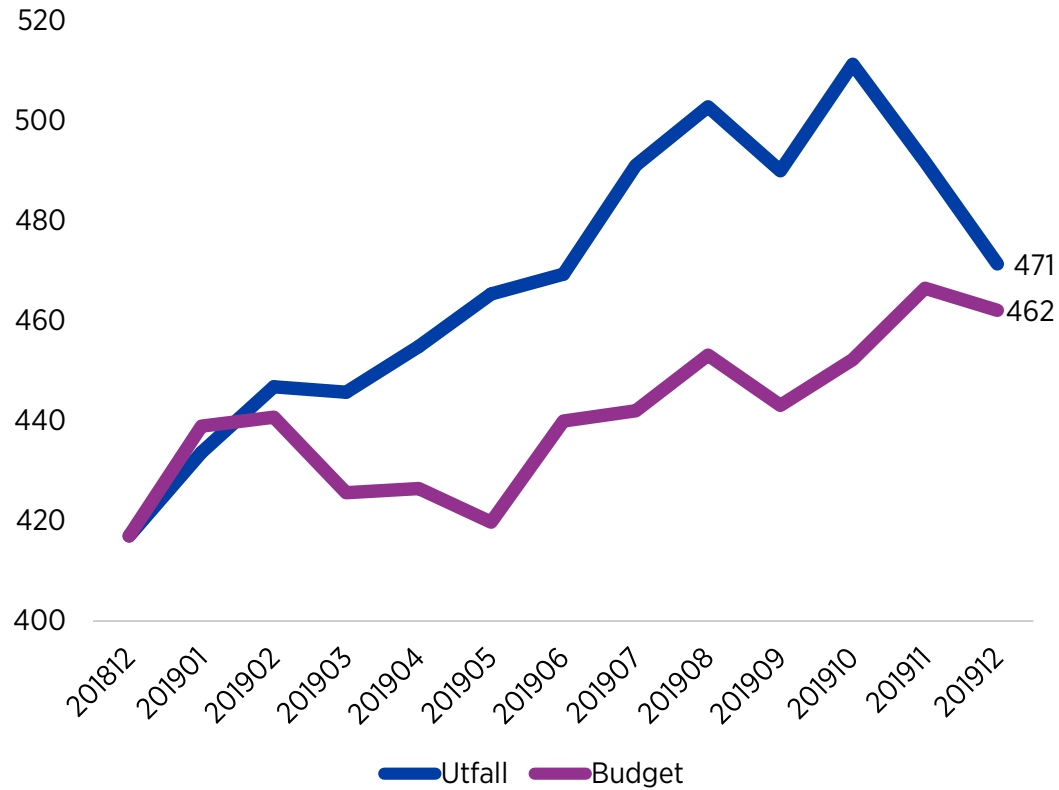
- Kommuninvest är Sveriges största emittent av gröna obligationer
- Leder nordiskt samarbete om effektrapportering för publika emittenter

Andel Gröna lån: 10 %

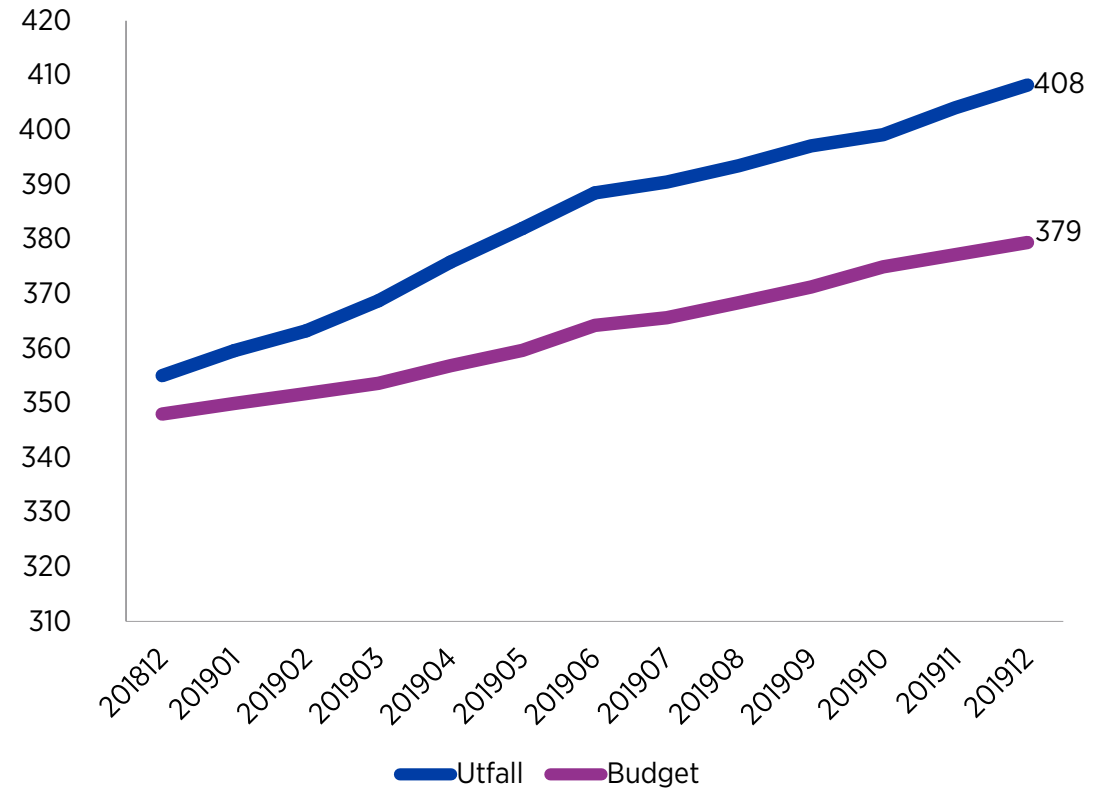


Balansomslutning och utlåning

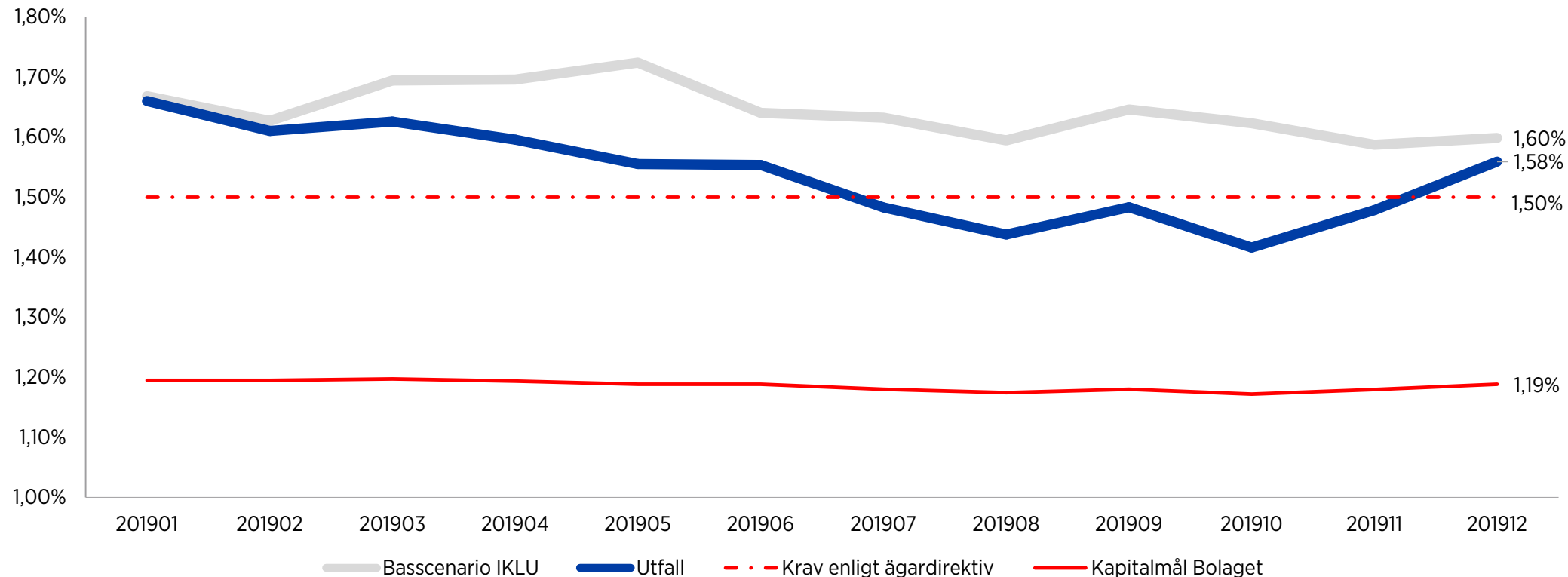
Balansomslutning



Utlåning



Bruttosoliditet och kapitalmål

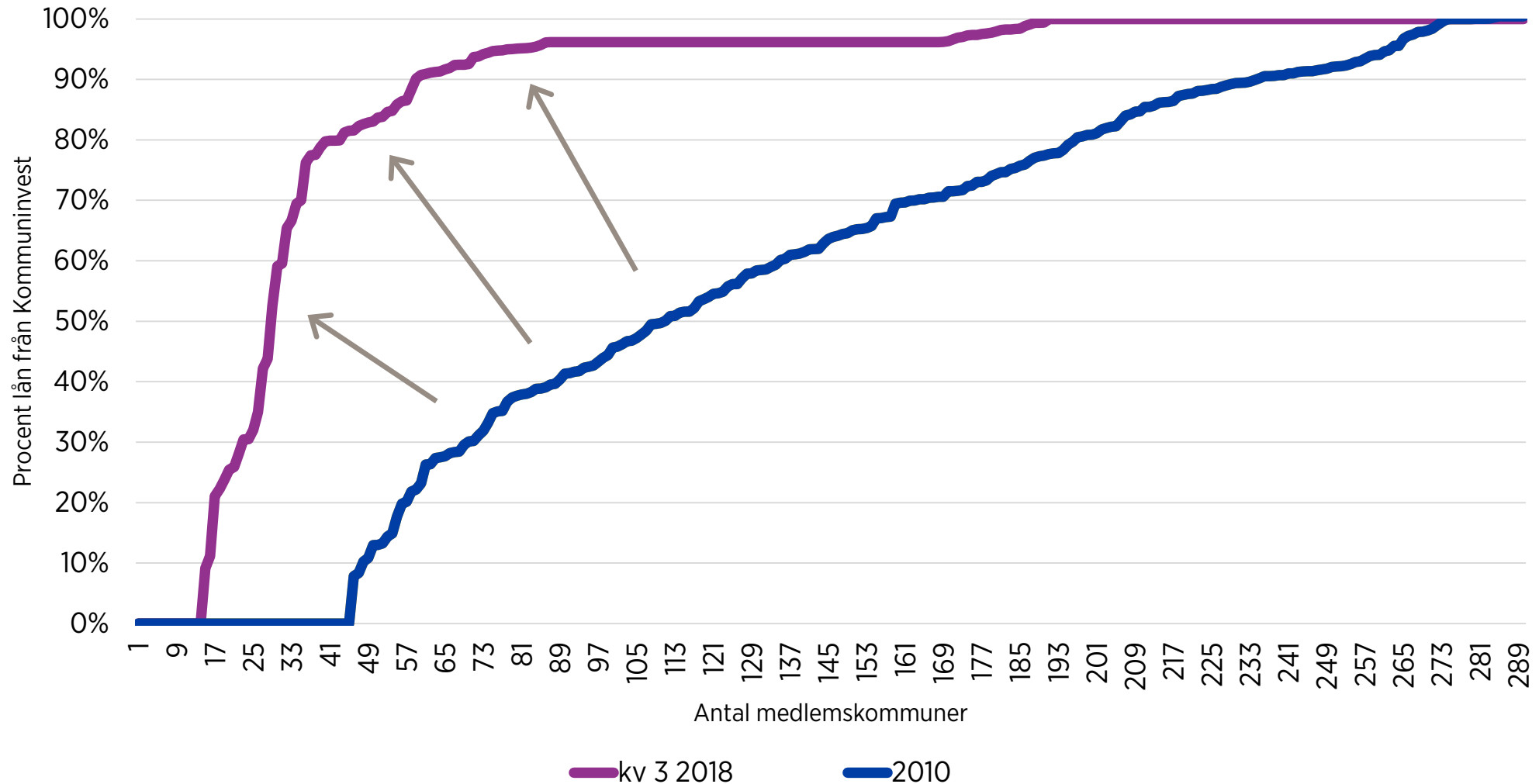


Bruttosoliditetsgraden har legat under prognosen som gjordes i IKLU 2019, främst till följd av större utlåning än prognostiserat. Bruttosoliditetsgraden har legat under 1,50 procent under det andra halvåret 2019 men per sista december uppgick bruttosoliditetsgraden till 1,58 procent och Bolaget klarade därmed ägardirektivets krav vid årsskiftet.

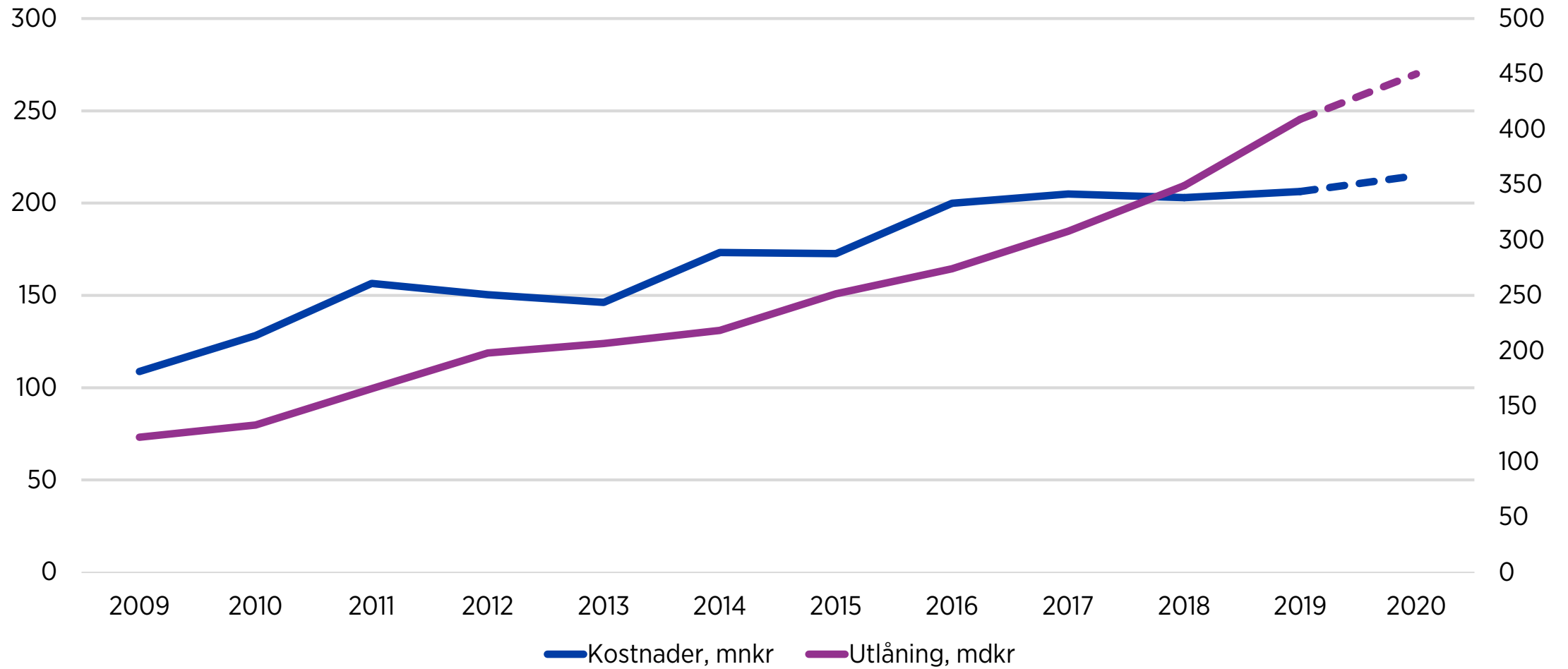
Bolagets kapitalmål uppgår till 1,0 procent bruttosoliditetsgrad plus en buffert på 900 miljoner kronor. Detta mål illustreras av den röda linjen i diagrammet och Bolaget uppfyller detta mål med god marginal.



Utlåning 2010 respektive 2019

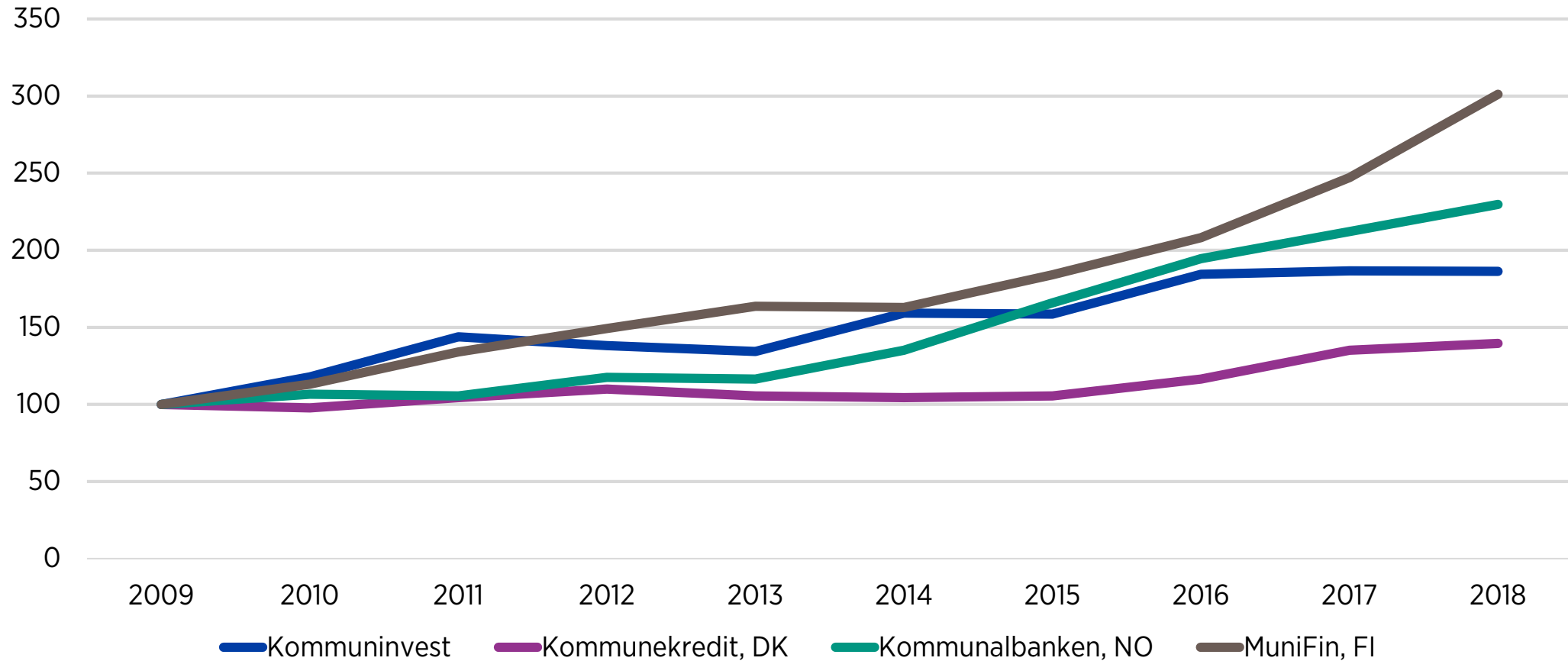


Kostnader och utlåningsvolym

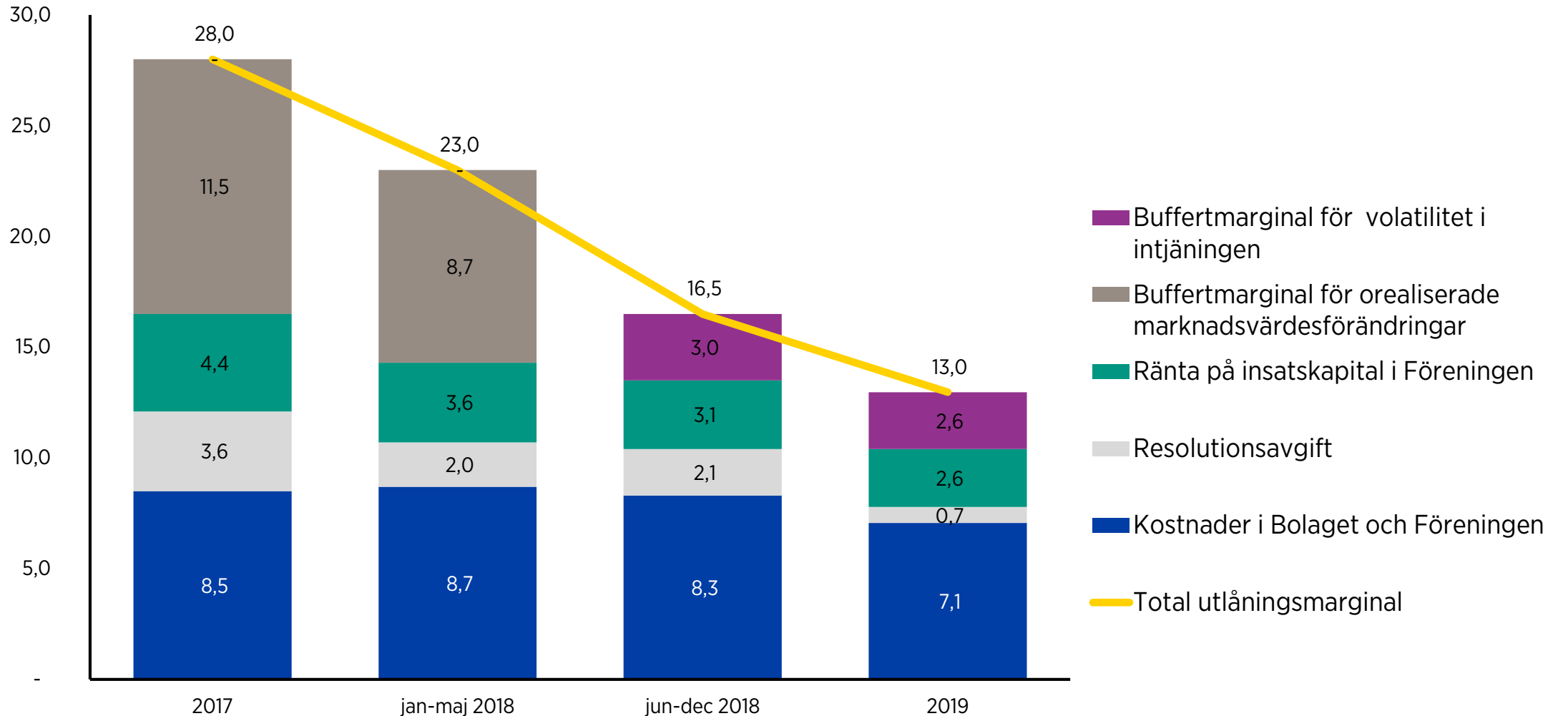


Kostnadsutveckling

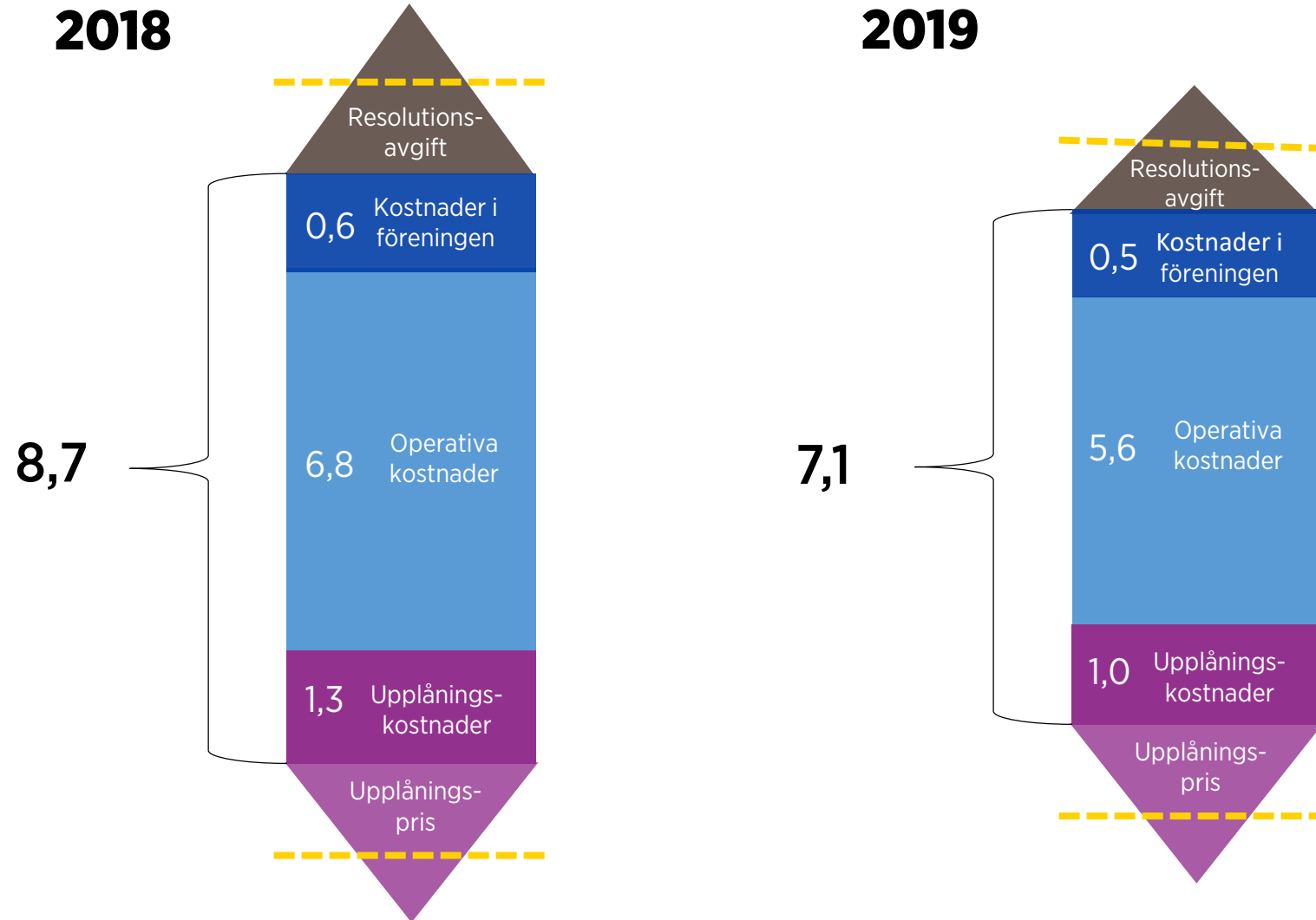
Nordiska kommunala upplåningsinstitut



Utlåningsmarginal



Kostnader



2010-talet



2009-12-31

- 200
- 125
- 250
- 100
- 50

2019-12-31

- 500
- 400
- 300
- 200
- 100



Kapitalutredning



Agenda



- Bolagets kapitalmål
- Föreningens kapitalmål och kapitalisering
- Diskussion
- Sammanfattning



Tidplan för det fortsatta arbetet

Januari 2020

Medlemssamråd om förslag

Mars 2020

Styrelsen beslutar om förslag till föreningsstämman 2020

16 april 2020

Föreningsstämma med beslut om stadgar, Ägardirektiv till Bolaget, Plan för kapitalisering och förlagslån

Med start 2020

Genomförande

Senast juni 2021

Första inbetalning av ökad kapitalinsats



Bolagets kapitalmål

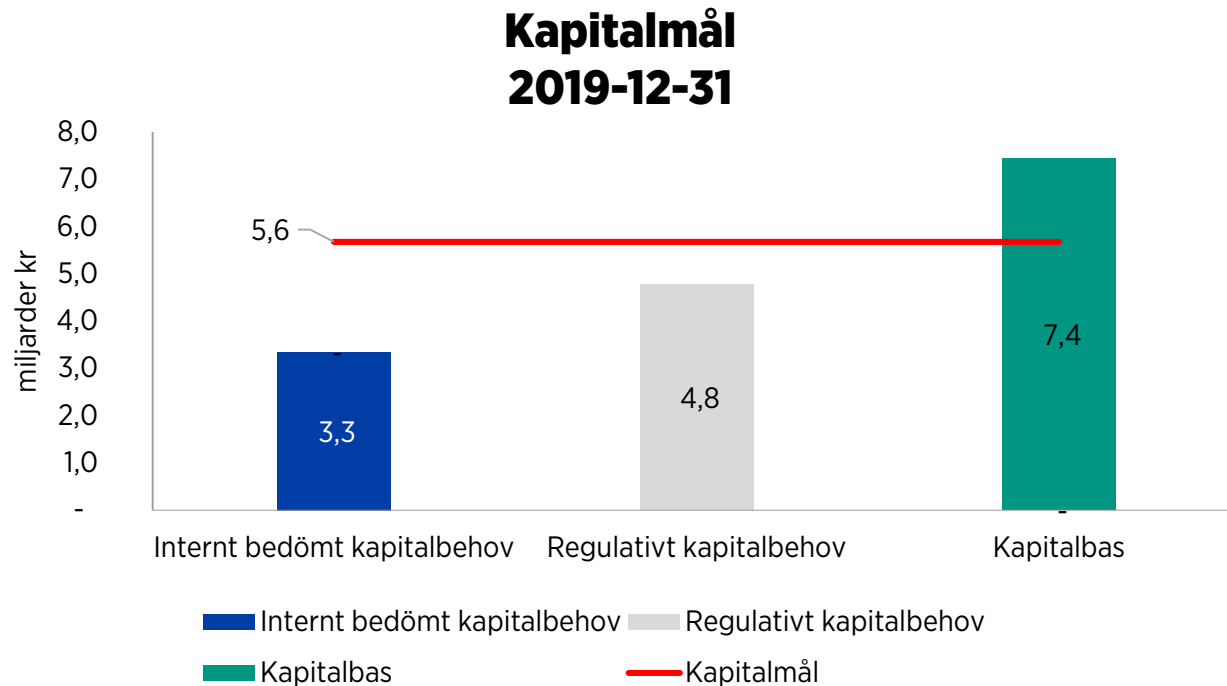


Kapitalmål för Bolaget

- Bolagets kapitalbas ska, med en viss marginal, överstiga det högsta av det internt bedömda kapitalbehovet och det regulativa kapitalkravet
- Finansinspektionen har beslutat att Kommuninvest ska ha ett bruttosoliditetskrav om 1,0 procent, detta blir därmed i dagsläget det regulativa kapitalkravet för Bolaget (och Koncernen)



Principer för Bolagets kapitalmål



Bolagets kapitalbas ska, med en viss marginal, överstiga det högsta av det internt bedömda kapitalbehovet och det regulativa kapitalkravet*

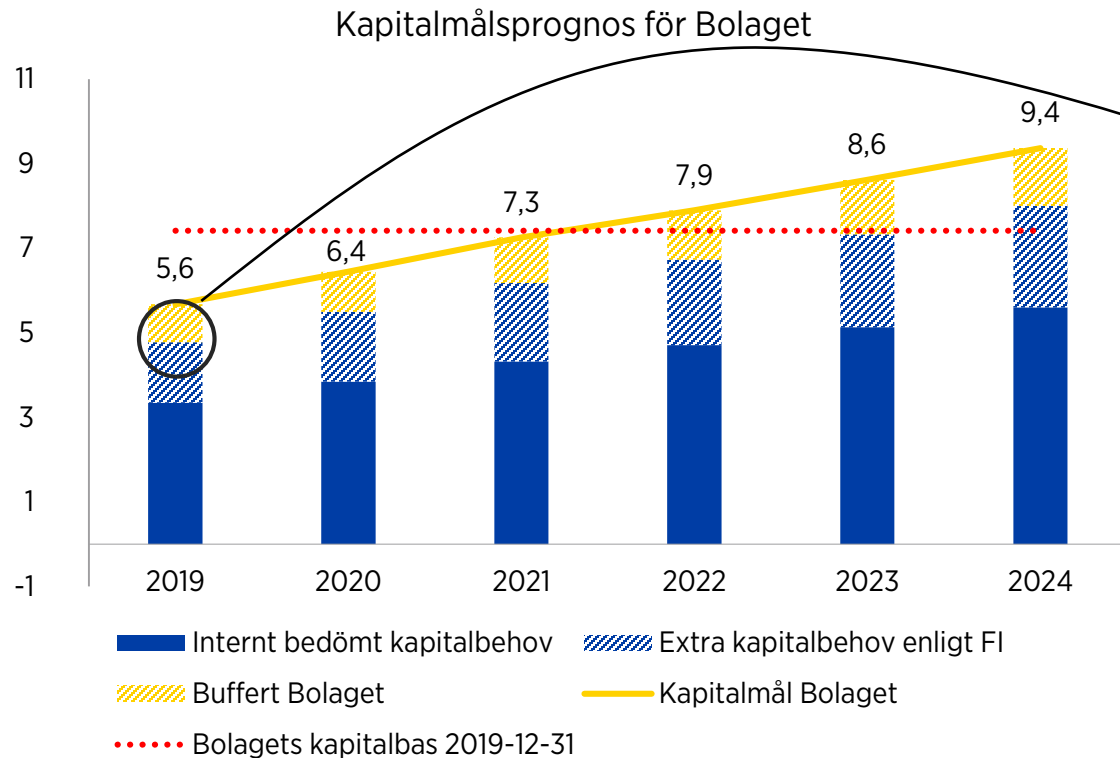
Kapitalmålet uppgick till 5,6 miljarder kronor per sista december. Kapitalbasen uppgick vid samma tidpunkt till 7,4 miljarder kronor. Kapitalmålet uppfylldes därmed med god marginal.

Finansinspektionen har beslutat att Kommuninvest ska ha ett bruttosoliditetskrav om 1,0 procent, detta är i dagsläget det regulativa kapitalkravet för Bolaget (och Koncernen)

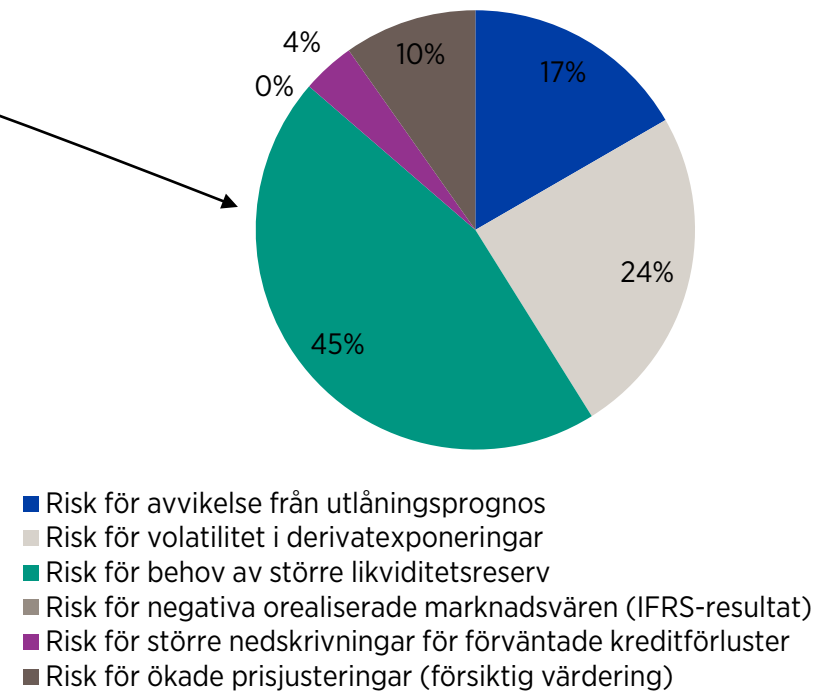
* marginalen ned till det regulativa kapitalbehovet uppgår till 900 mnkr



Kapitalmål Bolaget



Styrelsebuffert 2019-12-31



- Bolagets kapitalmål tar höjd för intern riskbedömning, prognostiserad tillväxt och kommande lagkrav
- Principer för Koncernens kapitalmål: *"Kapitalet i Koncernen ska vara tillräckligt stort för att säkerställa att Bolaget kan uppfylla sitt kapitalmål vid varje given tidpunkt"*



Koncernens kapitalmål



Nuvarande kapitalmål

- EU har beslutat om kapitalkrav
- Ägardirektivet anger ett krav på bruttosoliditet i Bolaget på 1,5 procent
 - För närvarande inget eget kapitalmål för Koncernen.
 - Finansinspektionen hade fram till sommaren 2019 samma krav som anges i Ägardirektivet.
- Finansinspektionens beslut hösten 2019 innebär ett krav på 1,0 procent i bruttosoliditet.
- Finansinspektionens krav omfattar både Koncernen och Bolaget.



Kapitalmål för Koncernen

- Under 2019 har Kommuninvest tagit fram förslag till nya principer för kapitalmål för Koncernen.
- Kapitalmålet bör säkerställa att kapitalet i Föreningen (Koncernens kapitalbas) alltid minst uppgår till eller överstiger Bolagets kapitalmål.
- Innebär att Föreningens kapitalmål bör vara utformat utifrån hur stor buffert Föreningen ska ha till Bolagets kapitalmål.
- Kapitaliseringsprocessen ska vidare ta hänsyn till
 - medlemmarnas budgetprocess
 - medlemmarnas önskan om hur ofta de vill fatta beslut om en ny kapitalplan



Förslag: Kapitalmål för Koncernen

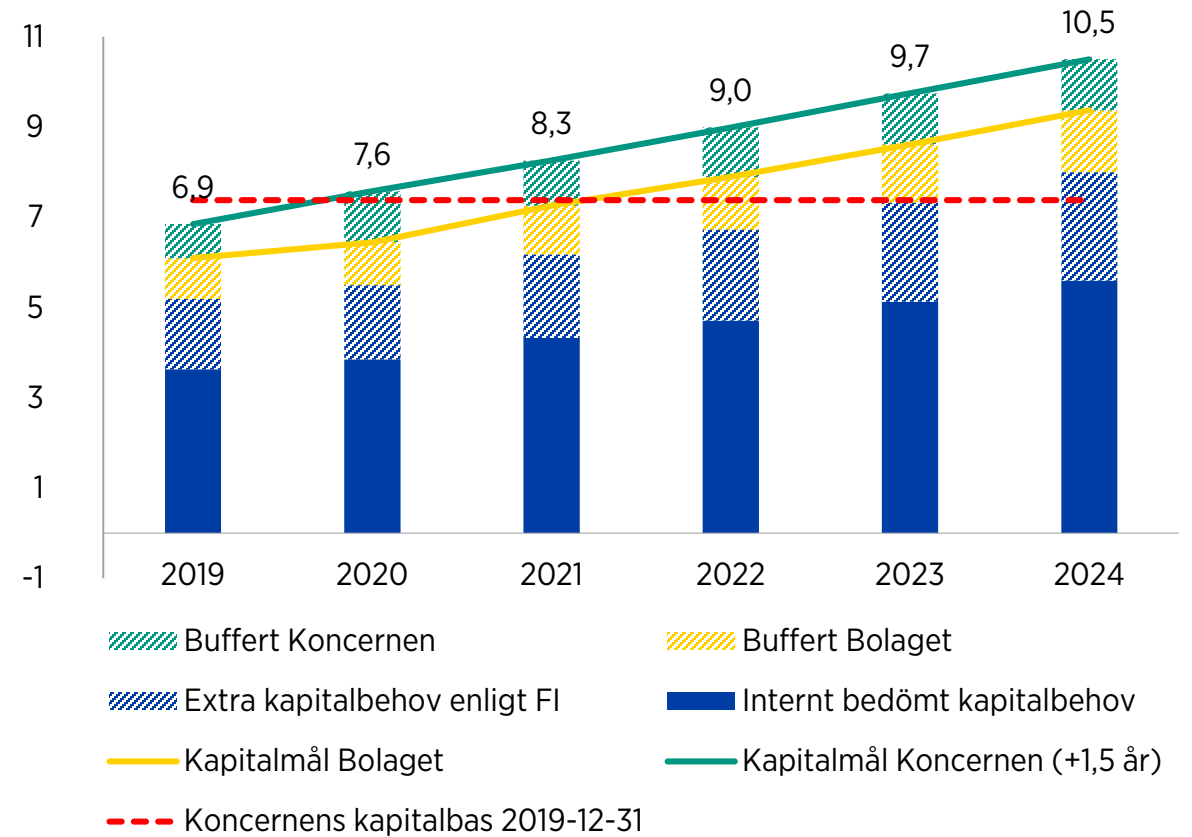
- Kapitalet i Föreningen ska ha en marginal mot kapitalmålet i Bolaget. Marginalen blir en del av kapitaliseringsbeslutet.
- Kapitalmålet fastställs i kronor för Föreningen och omvandlas för beslut till kronor per invånare för medlemmarna som i sin tur ger en bruttosoliditet.



Kapitalmål för Koncernen

- Kapitalmål för Koncernen 2020 = kapitalmål för Bolaget om 1,5 år
- Syftet med Koncernens buffert är att skapa god framförhållning med hänsyn till medlemmarnas politiska beslutsprocess

Kapitalmålsprognos för Koncernen



	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Insatsnivå, kr/invånare	900	900	1 000	1 100	1 200	1 250



Förslag: Kapitalmål för Koncernen

- Beslut om kapitalmål för Föreningen beslutas vart fjärde år på föreningsstämman.
- Förslagsvis andra året under en mandatperiod, exempelvis 2020, 2024, osv.
 - Beslutet formuleras som ett krav på kronor/invånare för varje enskilt kommande år.
 - Beslutade kapitalinsatser ska betalas in så att kapitalbasen stärks innan ett angivet årsskifte.
- Styrelsen ges mandat att besluta om lägre inbetalningar om behovet av kapital är lägre under de beslutade fyra åren.



Koncernens kapitalisering



Förslag: Lös förlagslånet till Medlemmarna

Möjlighet för medlemmar som får återbetalning av förlagslånet att direkt omvandla förlagslånet till insatskapital.

- Lånet får sedan 1 januari 2019 inte i någon del räknas in i Koncernens kapitaltäckning enligt regelverket.
- Lånet är i dagsläget relativt dyrt för Föreningen, eftersom räntan är något högre än på annat insatta kapital
- Ansökan om att lösa lånet bör lämnas in till Finansinspektionen så snart möjligt. Lånet löses efter beslut på föreningsstämman 2020.



Förslag: En nivå på insatskapital

- Insatskapital i kronor/invånare för medlemmarna. I dagsläget 900 kronor/invånare för primärkommuner och 180 kronor/invånare för regioner
- Alla nya medlemmar ska betala in kapital motsvarande beslutad nivå vid inträde i Föreningen
- Ingen ändring av den s.k. rabatten för större medlemmar
- Övergångsregel
 - Alla medlemmar ska vara på beslutade nivåer vid utgången av nästa kapitaliseringsperiod, dvs vid utgången av 2024.
- Undantagsregel
 - Föreningsstyrelsen ges möjlighet att bevilja undantag i särskilda fall inom ramen för en pågående kapitaliseringsperiod.



Antal medlemmar och kapital kvar till maximal nivå

Totalt kvar till maximal nivå	Kapital	Antal
Varav ej har nått 100 %	400	25
Varav ej har nått 75 %	376	16
Varav ej har nått 50 %	340	11
Insatskapital kvar att betala kronor, min-max	0,3 – 65,9 mnkr	
Insatskapital kvar att betala kronor/invånare min-max primärkommun	54 – 655 kr/invånare	
Insatskapital kvar att betala kronor/invånare min-max region	44 – 140 kr/invånare	
Antal medlemmar som inte betalt till nuvarande högsta kapitalnivå om samtliga medlemmar betalar in hela förlagslånet till föreningen	20	



Förslag: Återbäringstrappan tas bort

- I samband med beslut på stämman 2020 tas den s.k. återbäringstrappan bort.
- Det innebär att all återbäring till en medlem som inte är fullt kapitaliserad enligt rådande beslut betalas in till Föreningen.
 - Återbäringen 2020, avseende 2019, sker enligt nuvarande ordning.
 - Återbäringen 2021, avseende 2020 sker enligt ny modell.



Inbetalning av kapital från medlemmarna

Exempel kommun

- Beslutet fattas som nya kapitalinsatser i kr/invånare för varje år under perioden.
- Beslutet 2020 kan formuleras som ett krav på insatsnivåer i kr/invånare enligt nedan (*OBS preliminära nivåer – ej beslutat*):
 - År 2021 – 1000 kr/invånare
 - År 2022 – 1100 kr/invånare
 - År 2023 – 1200 kr/invånare
 - År 2024 – 1250 kr/invånare



Inbetalning av kapital från medlemmarna

Exempel region

- Beslutet fattas som nya kapitalinsatser i kr/invånare för varje år under perioden.
- Beslutet 2020 kan formuleras som ett krav på insatsnivåer i kr/invånare enligt nedan (*OBS preliminära nivåer – ej beslutat*):
 - År 2021 – 200 kr/invånare
 - År 2022 – 220 kr/invånare
 - År 2023 – 240 kr/invånare
 - År 2024 – 250 kr/invånare



Sammanfattning



Sammanfattning

- Finansinspektionen har beslutat att kravet på bruttosoliditet för Kommuninvest ska vara 1 procent
- Bolaget har beslutat om kapitalmål
- Koncernen behöver ytterligare kapital för att bibehålla nuvarande affärsmodell givet den expansion av utlåning som har varit och som prognosticeras framöver
- Föreningsstämman beslutar 2020 om att tillföra ytterligare kapital i enlighet med det redovisade förslaget
- Första inbetalning av nytt kapital sker första halvåret 2021



Kommunsektorns ekonomiska situation idag och i framtiden



Agenda

- Makroperspektivet
- Demografi
- Investeringar
- Låneskuld
- Utblick



Makroekonomiska orosmoln

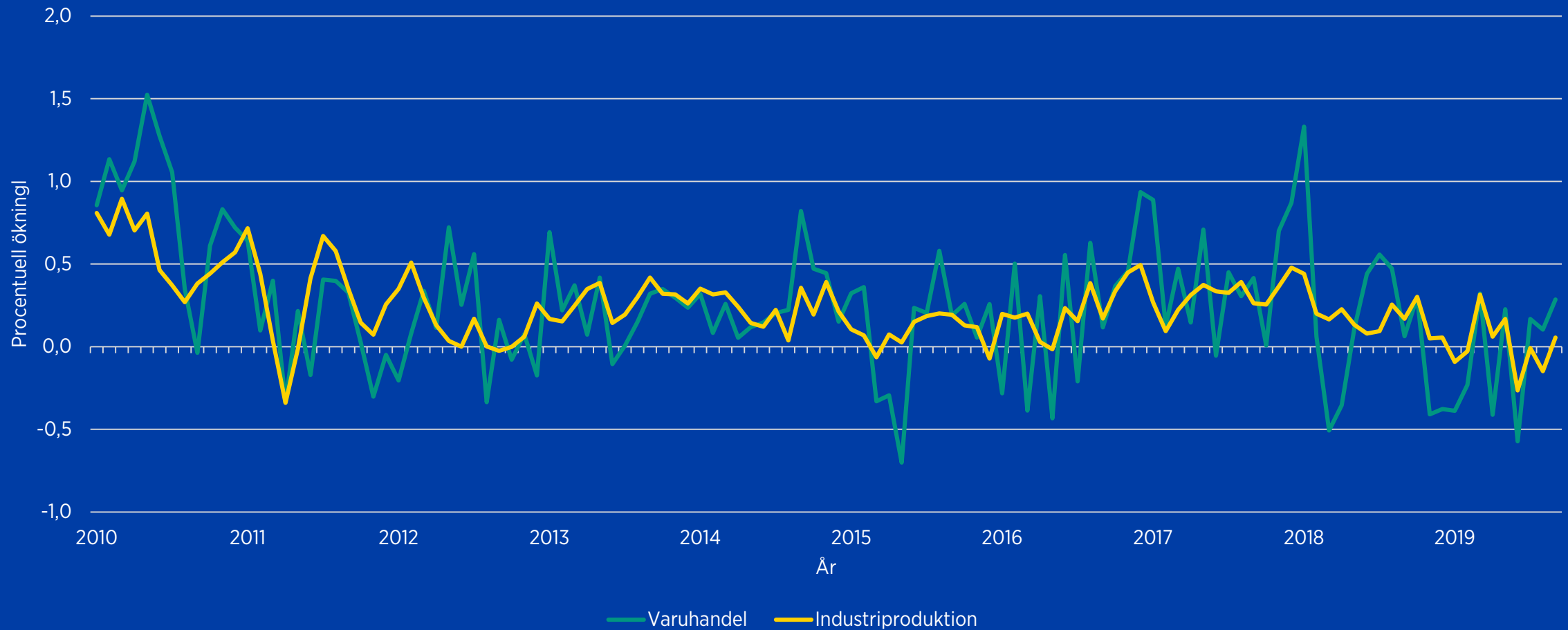
BREXIT

**HANDELS-
KONFLIKTER**

GEOPOLITIK

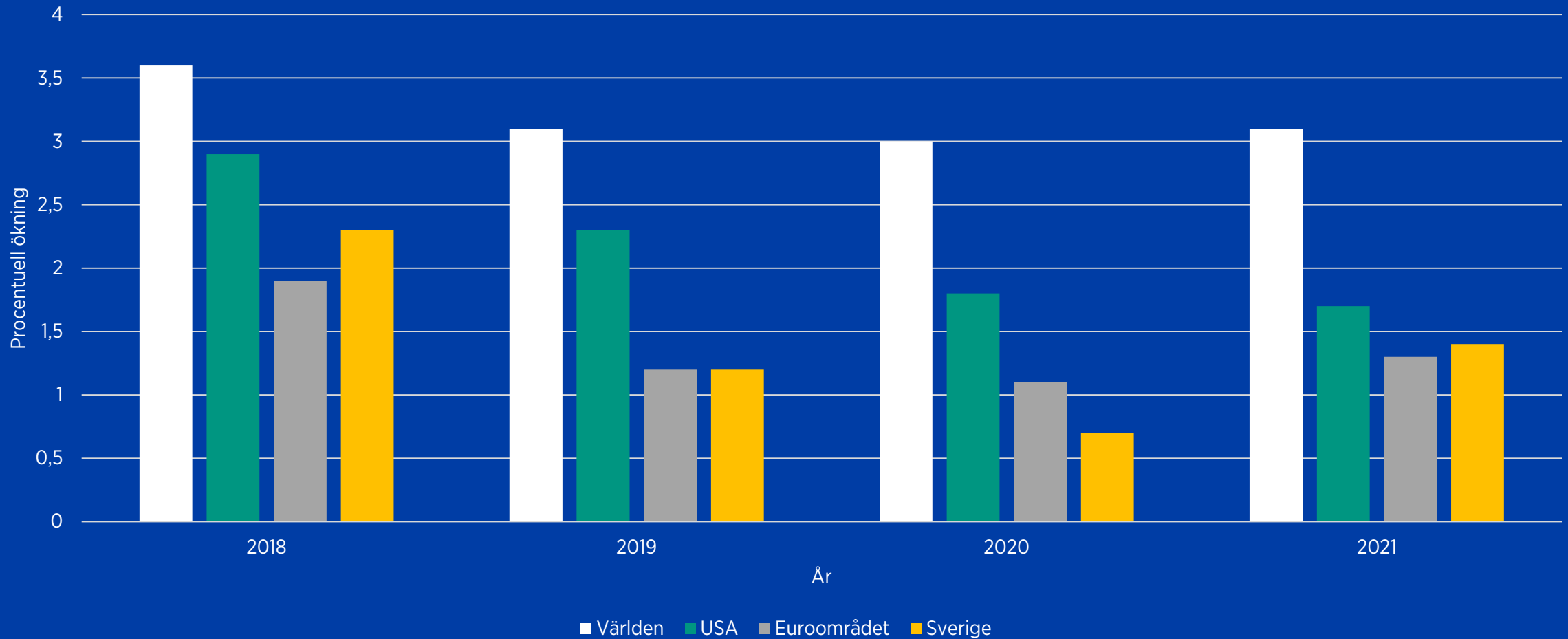


Global varuhandel och industriproduktion



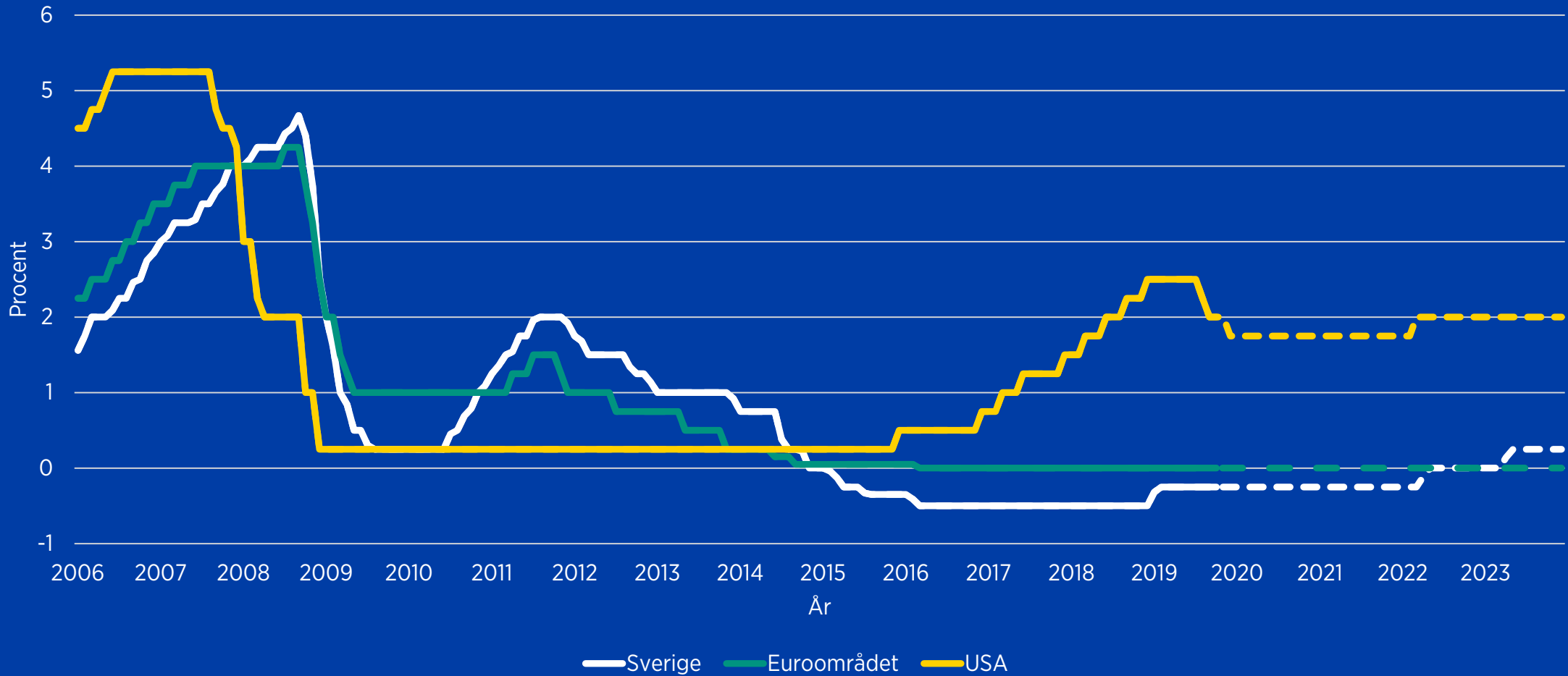
Källa: Konjunkturinstitutet, oktober 2019

BNP-tillväxt, procentuell förändring 2018-2021



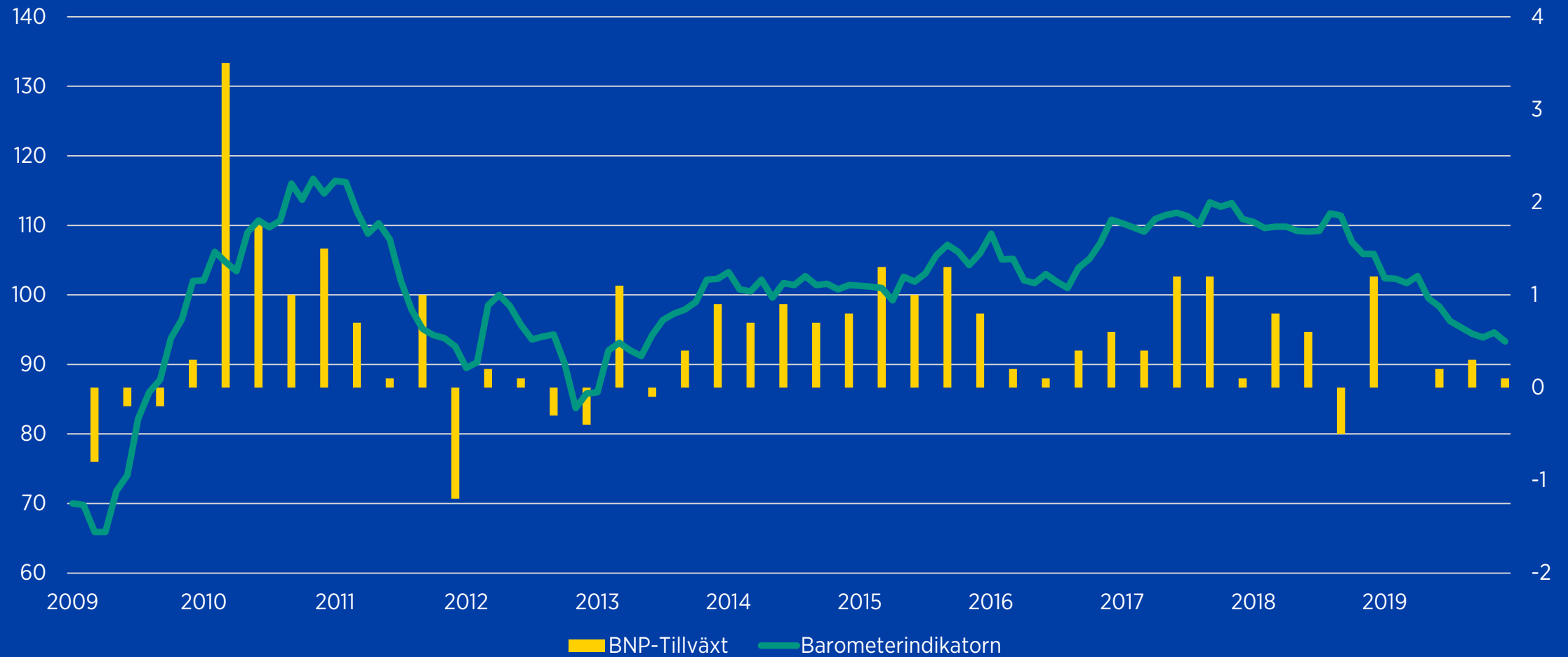
Källa: SKL Ekonomirapporten, oktober 2019

Styrräntor



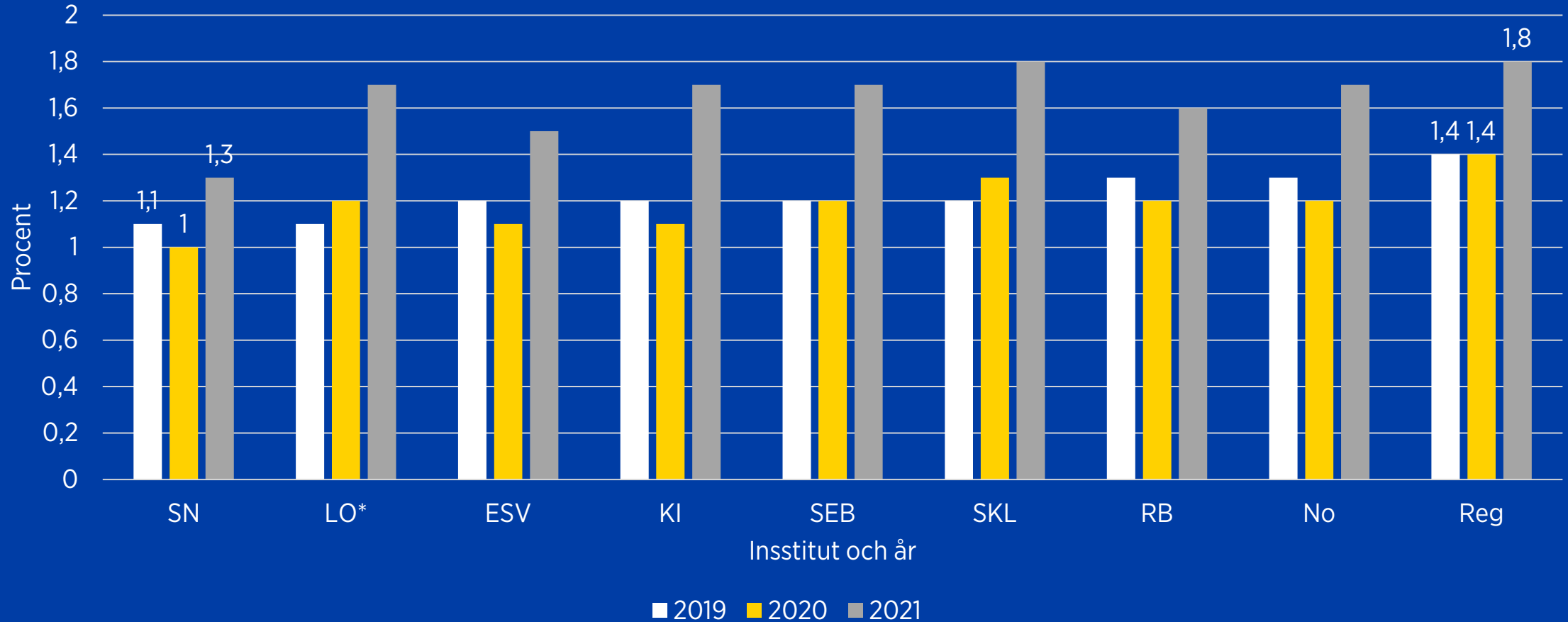
Källa: Konjunkturinstitutet, Oktober 2019

Tillväxt och förväntningar



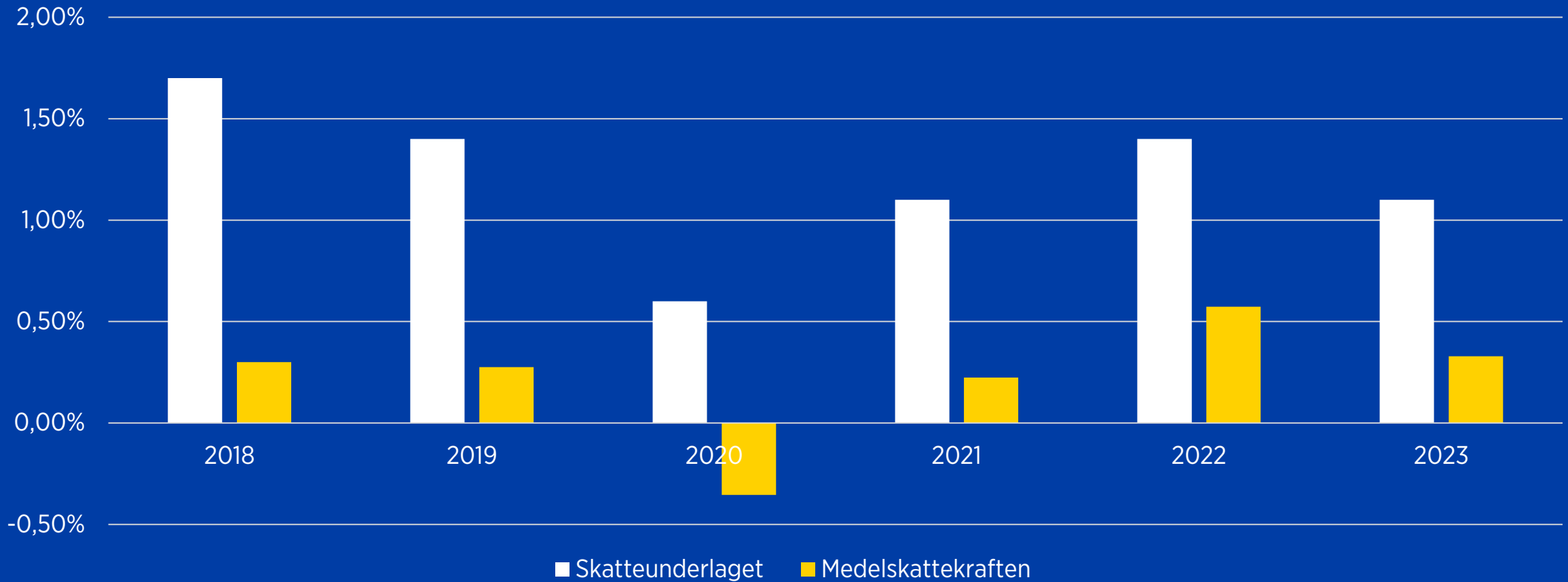
Källa: Konjunkturinstitutet

BNP-tillväxt, vilken prognos??

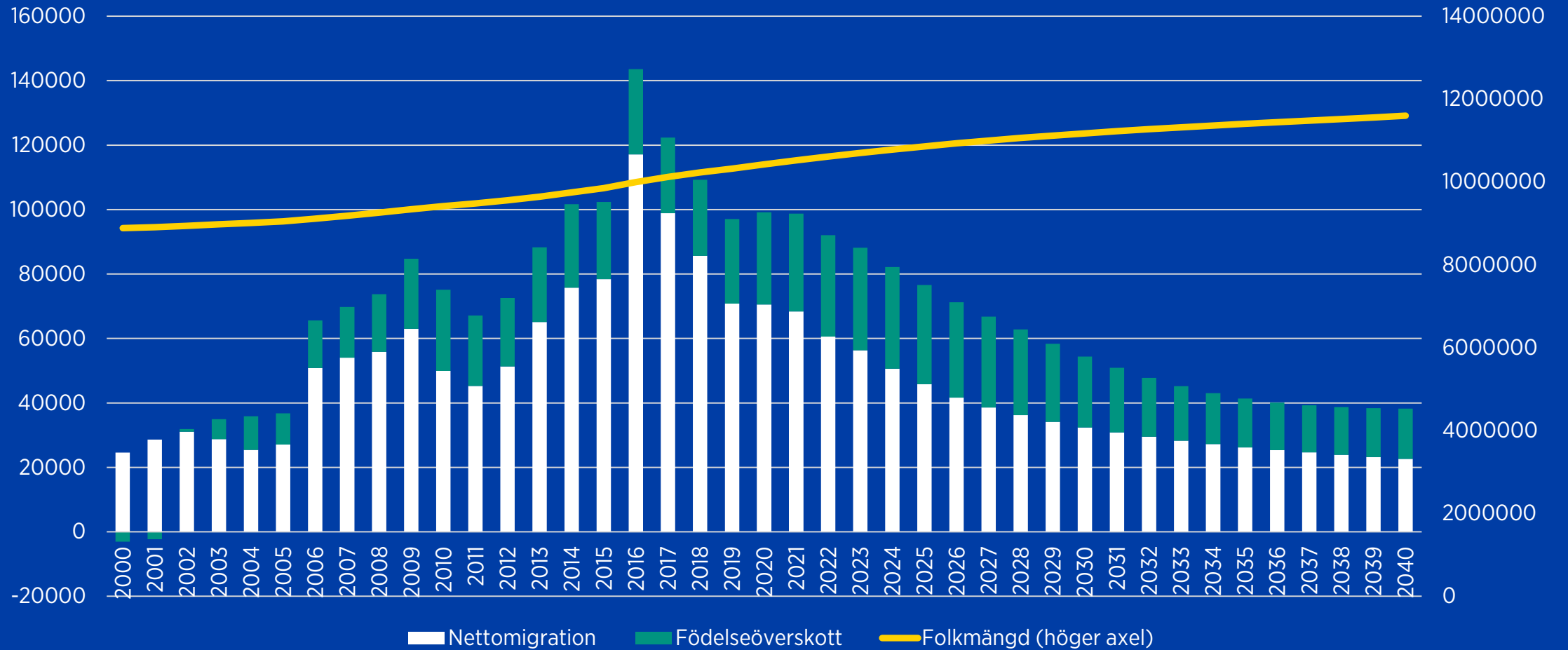


Källa: Konjunkturinstitutet, SEB, LO och Svenskt Näringsliv

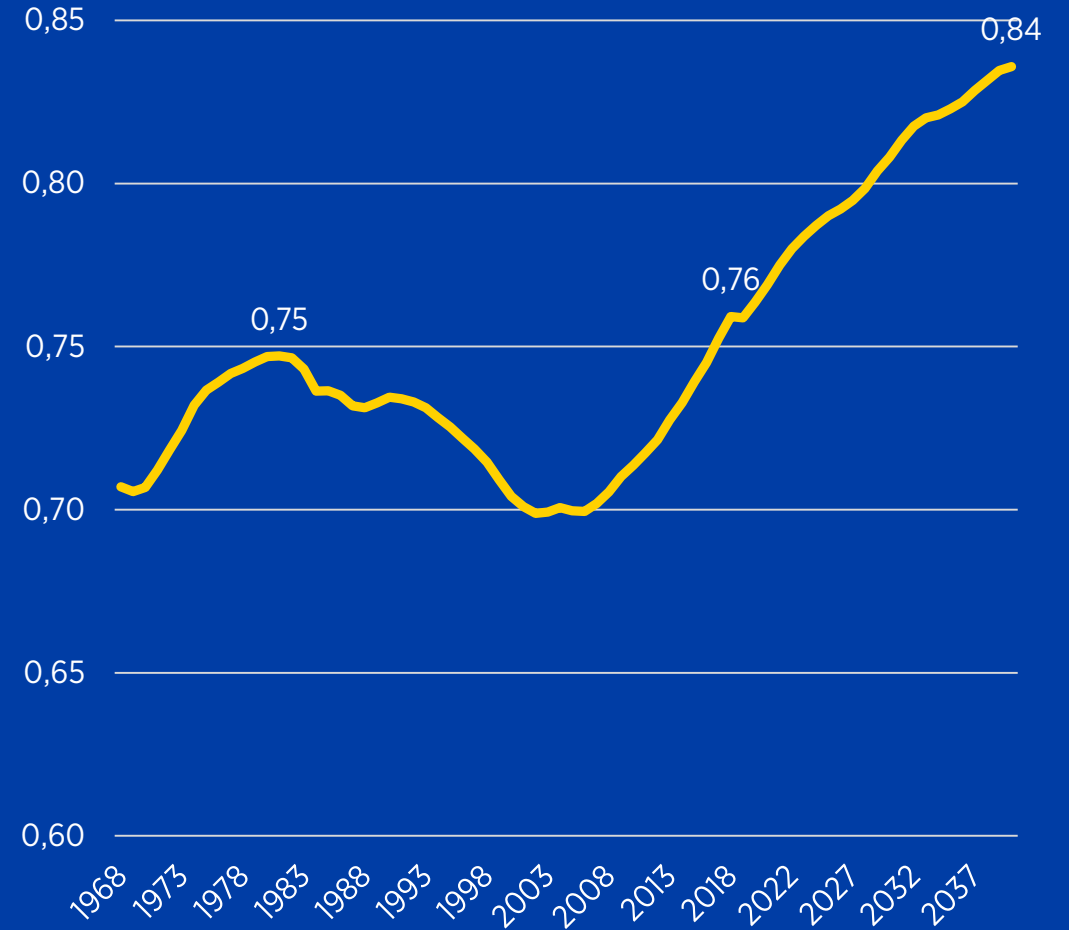
Skatteunderlaget och medelskattekraften



Befolkningsutveckling 2000-2040



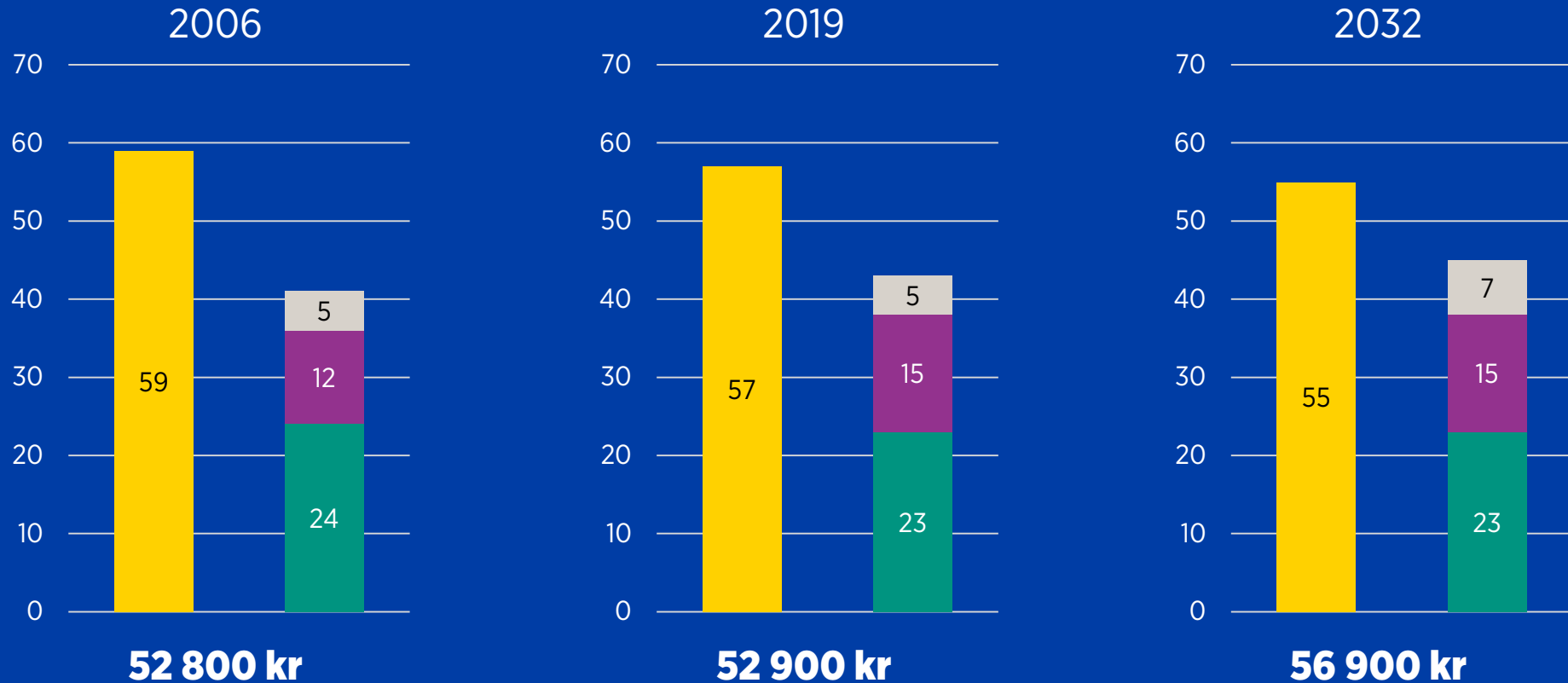
Försörjningskvoten



$$\text{Försörjningskvot} = \frac{\text{Antal 0 - 19 år} + \text{antal 65 + år}}{\text{Antal 20 - 64 år}}$$



Befolkningsutveckling



0-19 år

100 000 kr

20-64 år

20 000 kr

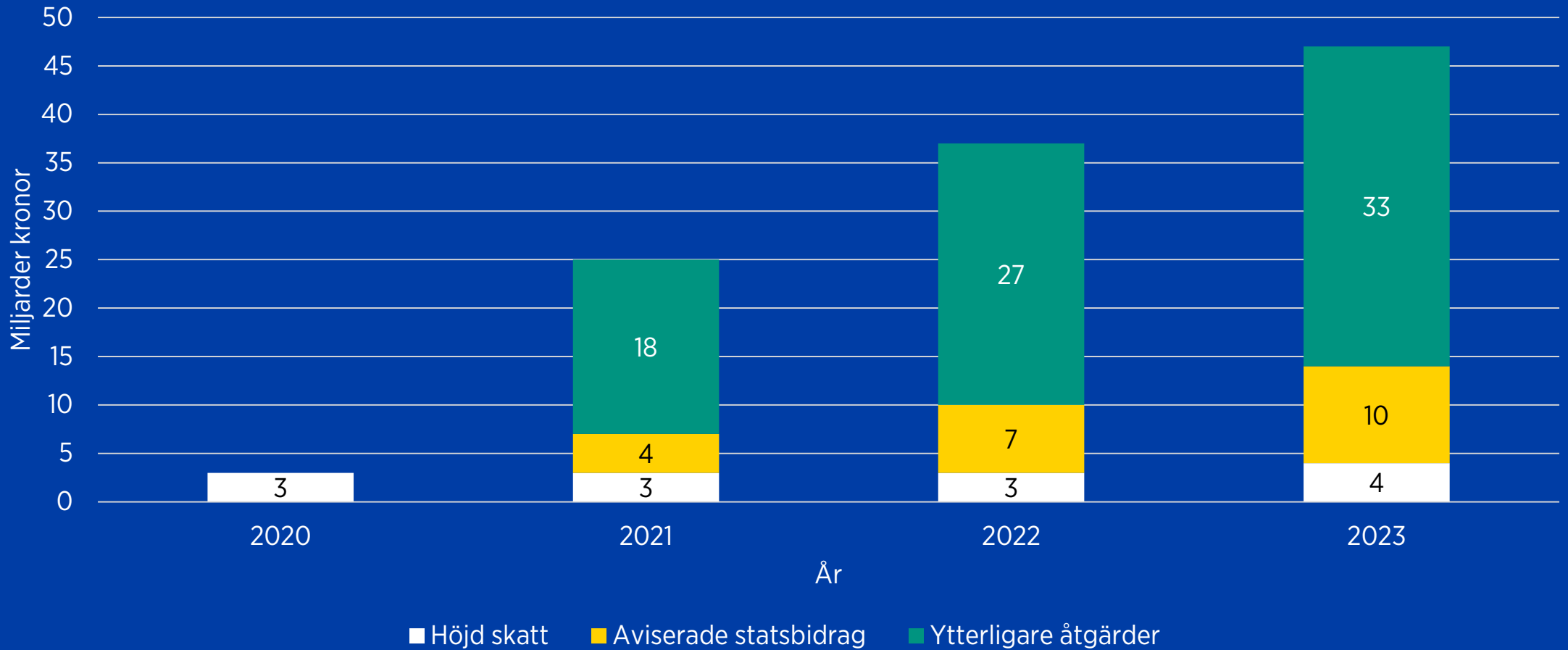
65-79 år

50 000 kr

80+ år

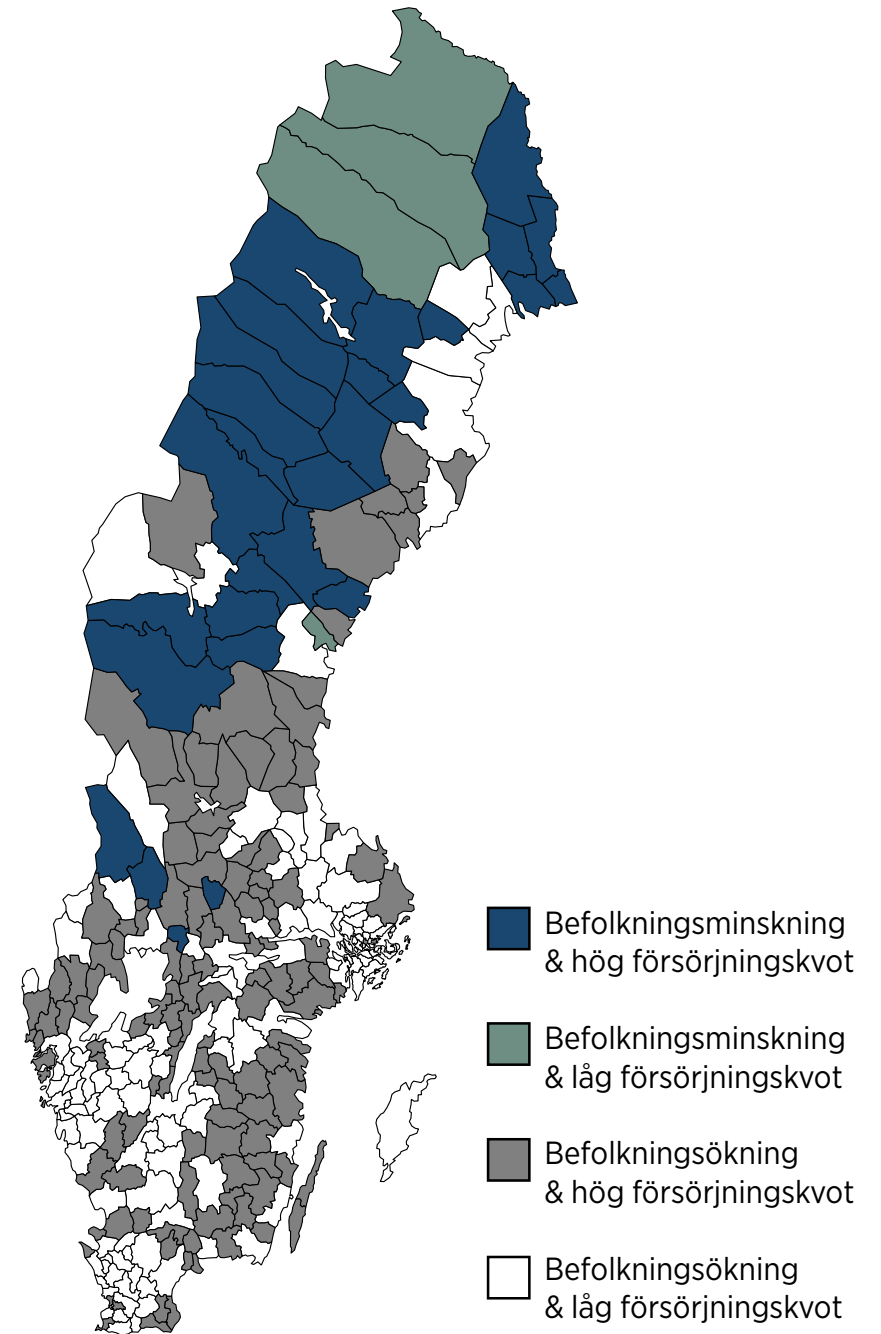
220 000 kr

Gapet ökar mellan kostnader och intäkter



Källa: SKR Ekonomirapporten, oktober 2019

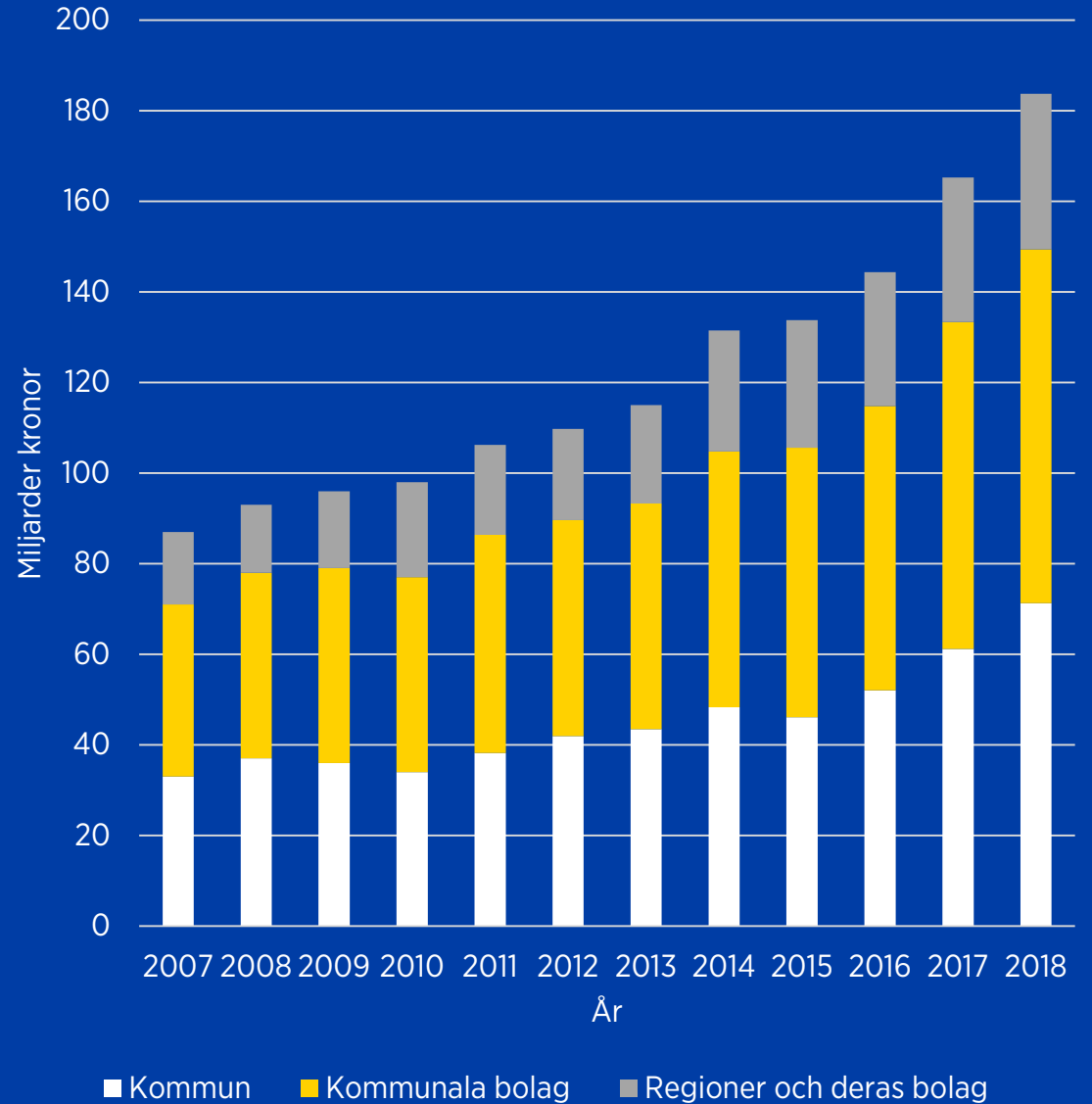
Befolknings- utveckling och befolknings- struktur



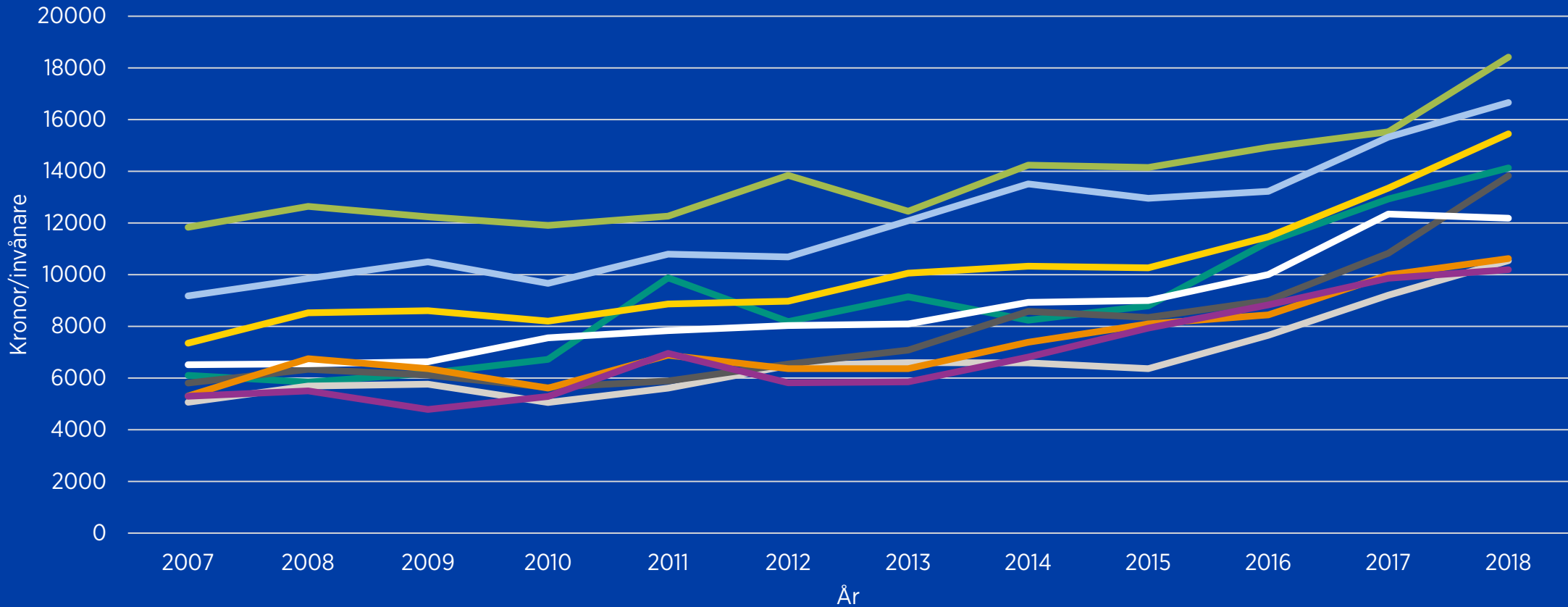
Investeringar



Investerings- utveckling



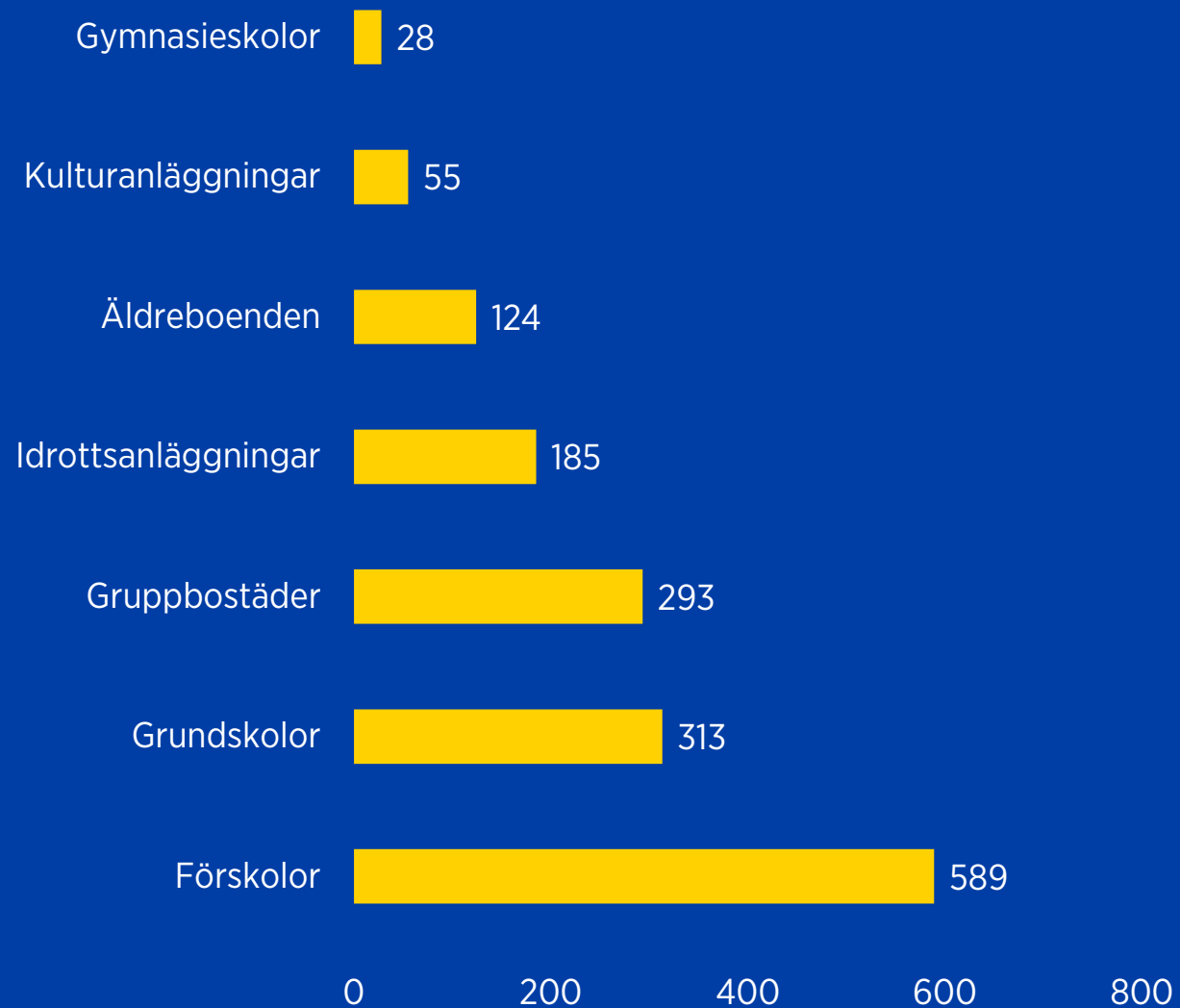
Investeringar per invånare



- Landsbygdskommun med besöksnäring
- Mindre stad/tätort
- Pendlingskommun till mindre tätort
- Landsbygdskommun, ej nära större stad
- Pendlingskommun nära storstad
- Storstäder
- Lågpendlingskommun nära större stad
- Pendlingskommun nära större
- Större stad

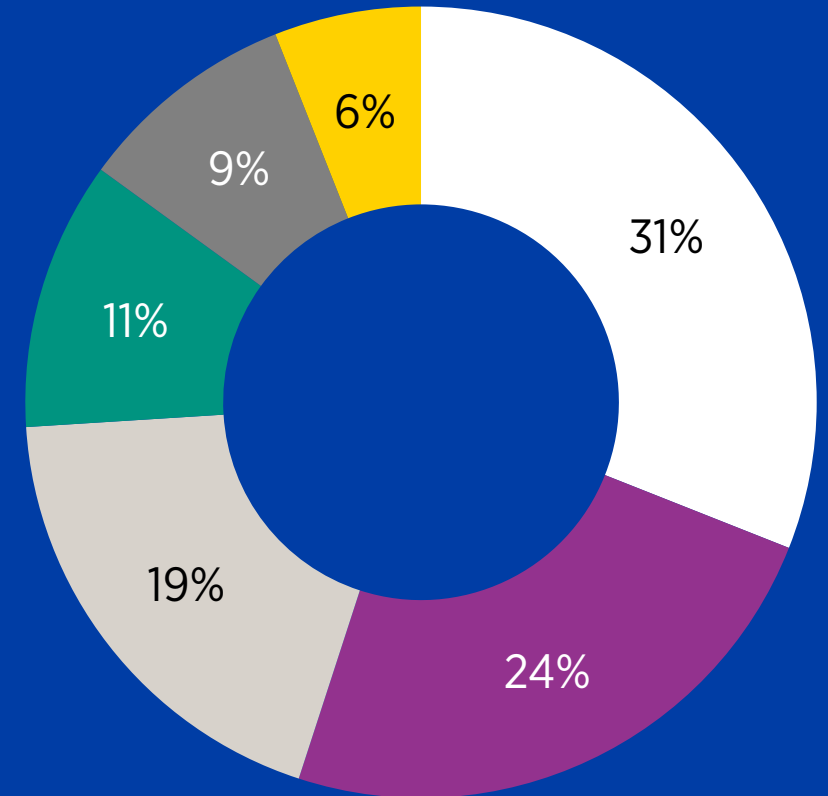


Investerings- utveckling prognos 2019-2022



Källa: SKL

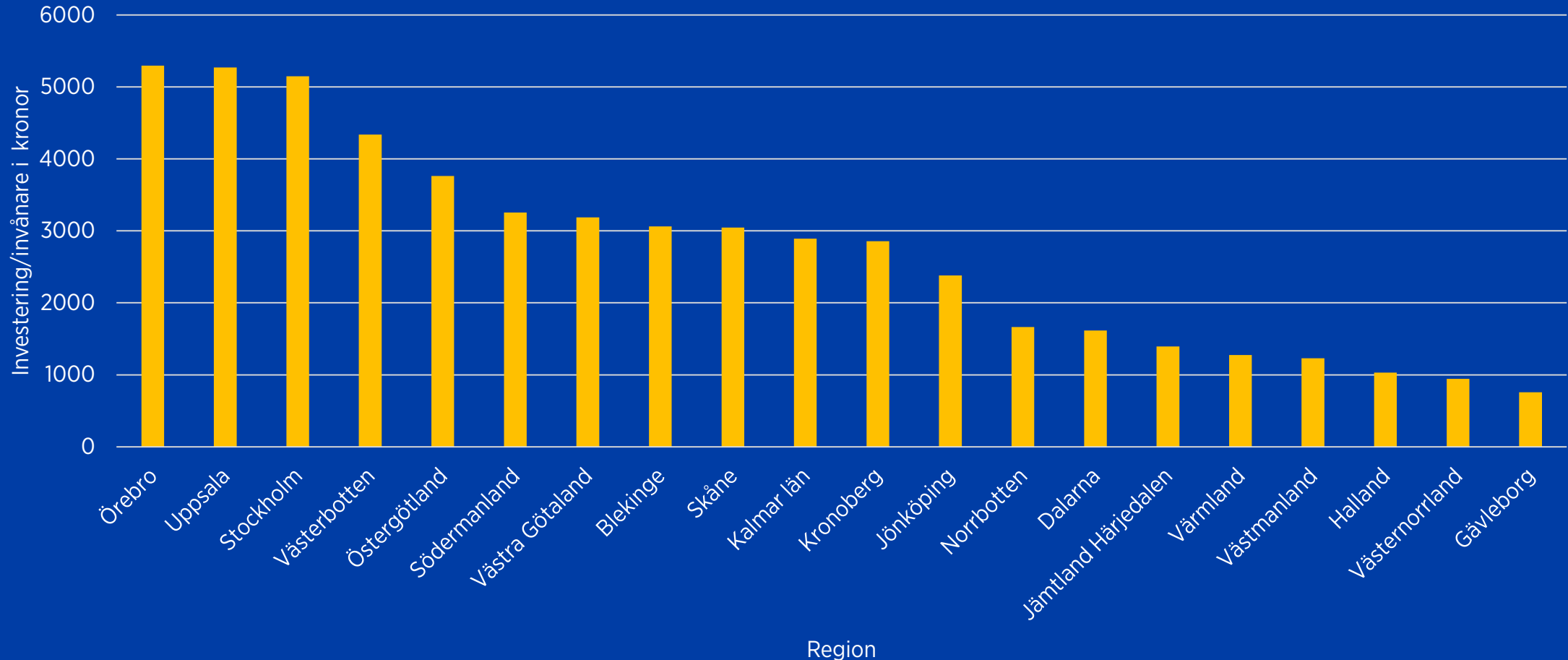
Investeringsarnas fördelning



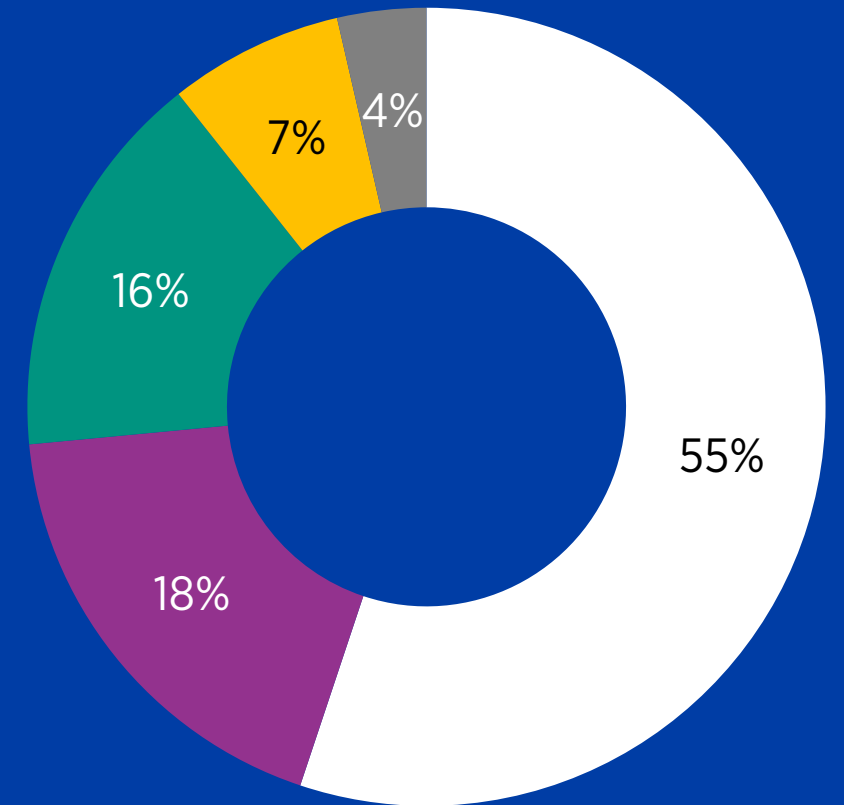
- Fastigheter
- Bostäder
- Infrastruktur
- Vatten och avlopp
- Energi
- Övrigt



Investeringar per invånare och region



Investeringsarnas fördelning



- Fastigheter
- Infrastruktur
- Vårdutrustning
- Kollektivtrafik
- Övrigt



Finansieringsalternativ

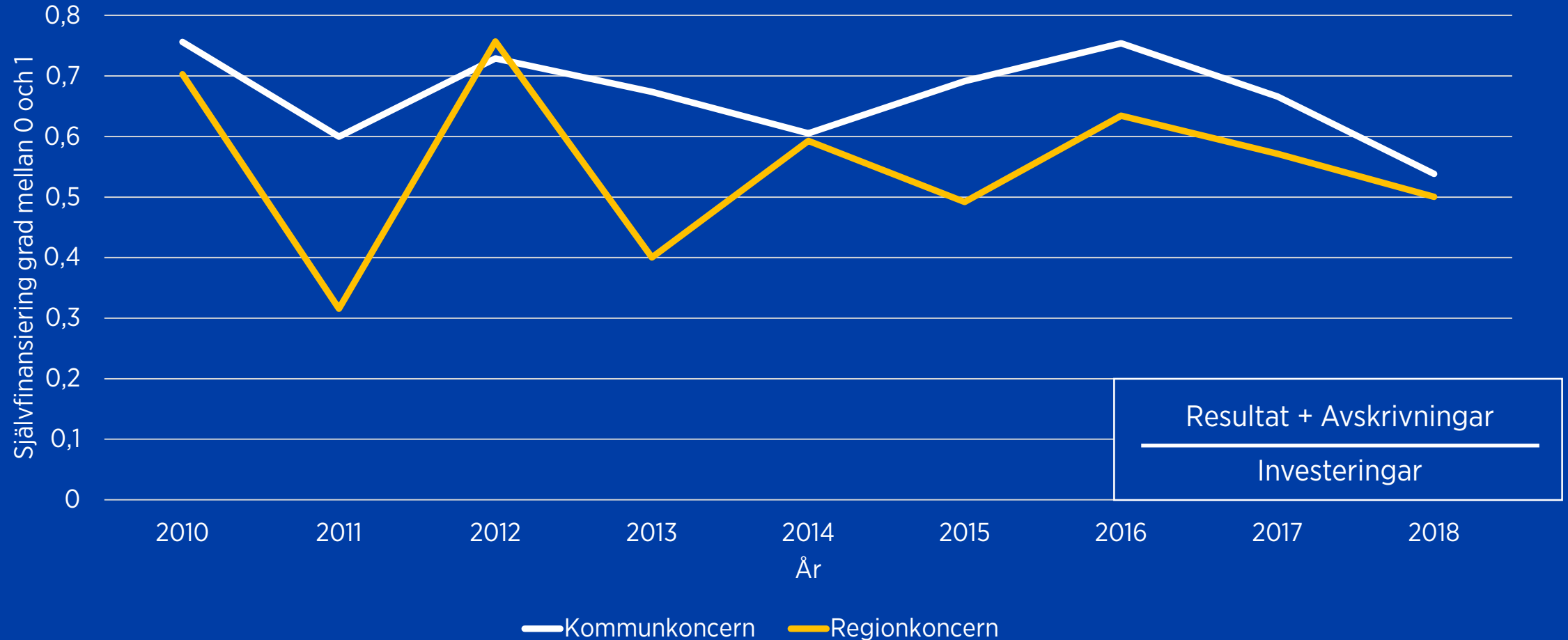
SJÄLVFINANSIERING

FÖRSÄLJNINGAR

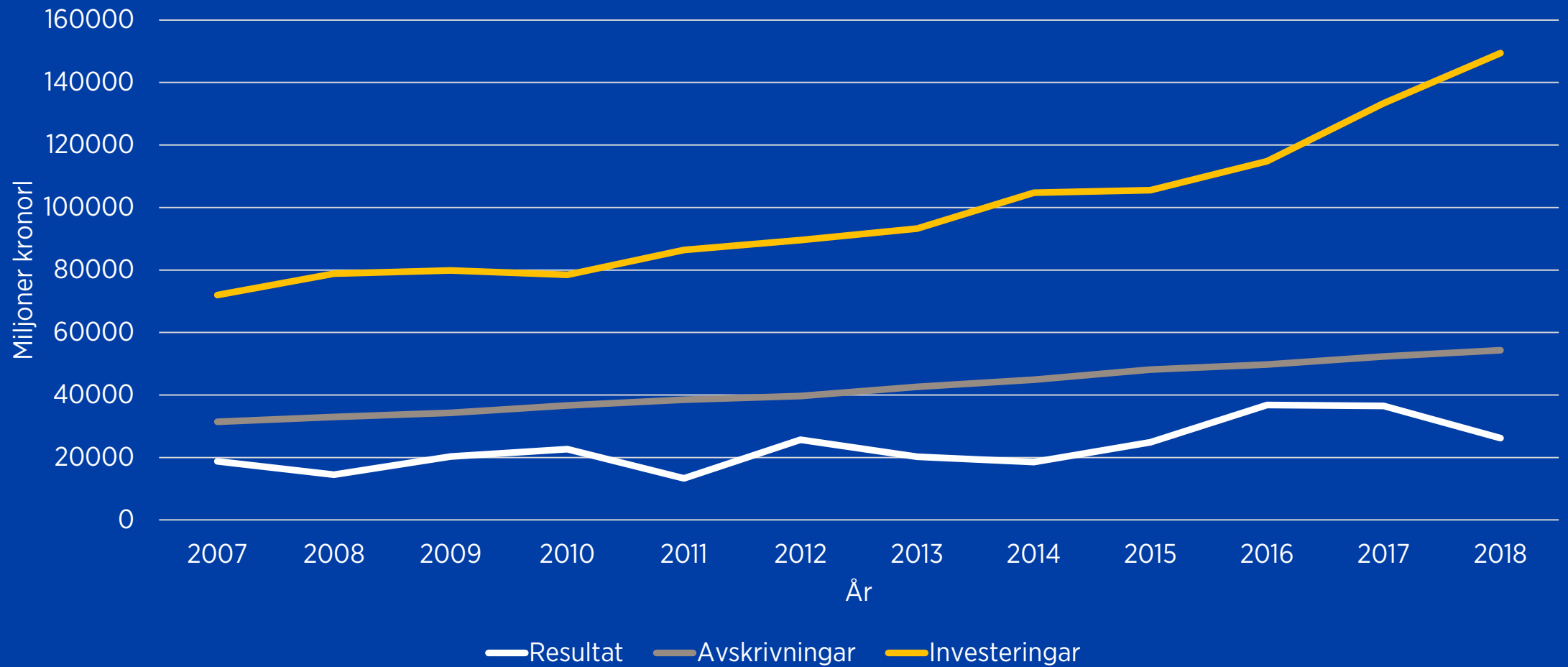
LÅNFINANSIERING



Självfinansieringsgrad



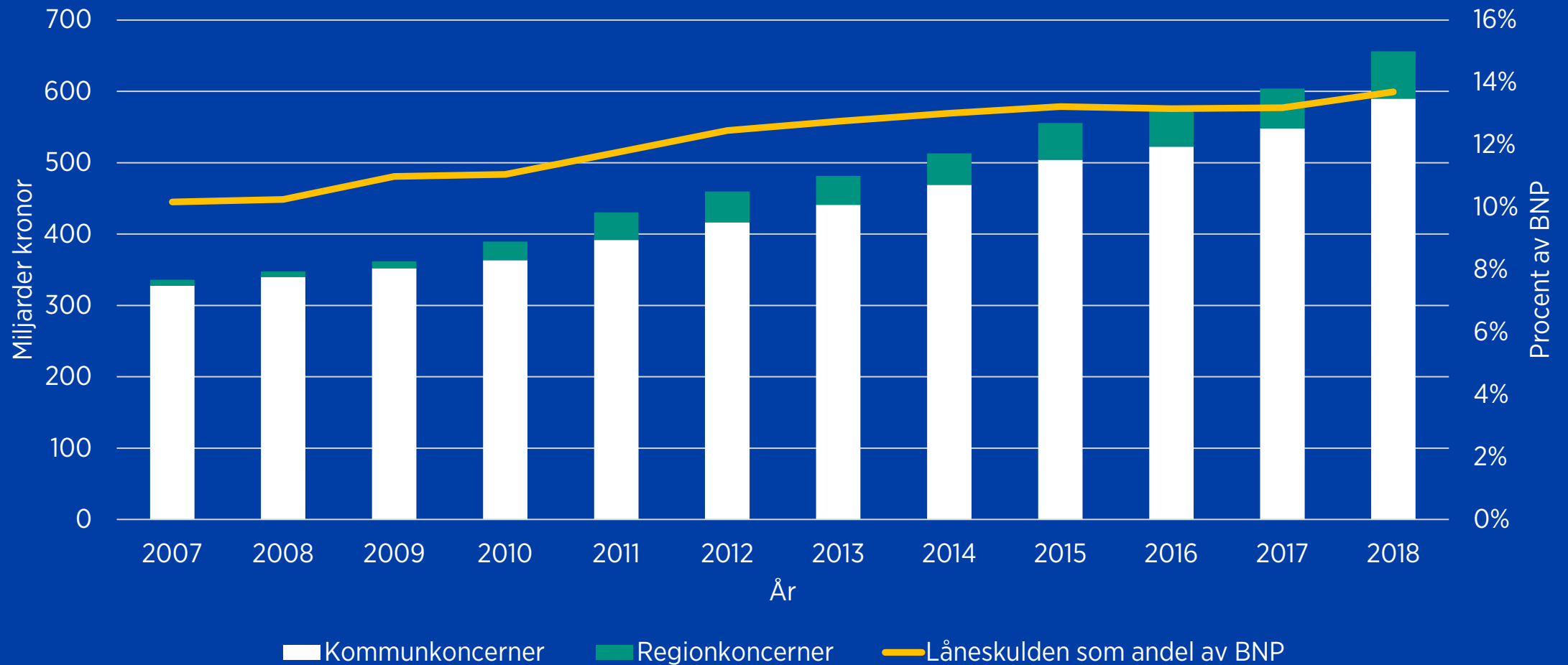
Självfinansiering



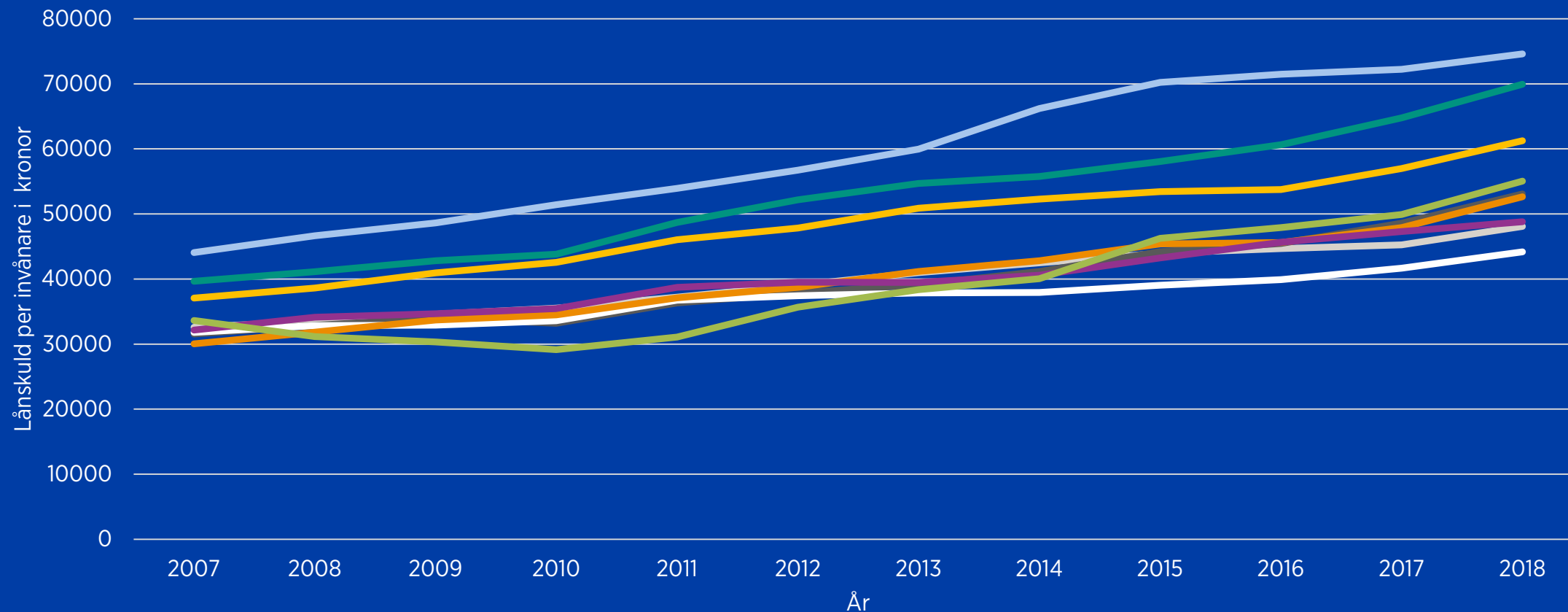
Låneskulden



Låneskuldens utveckling



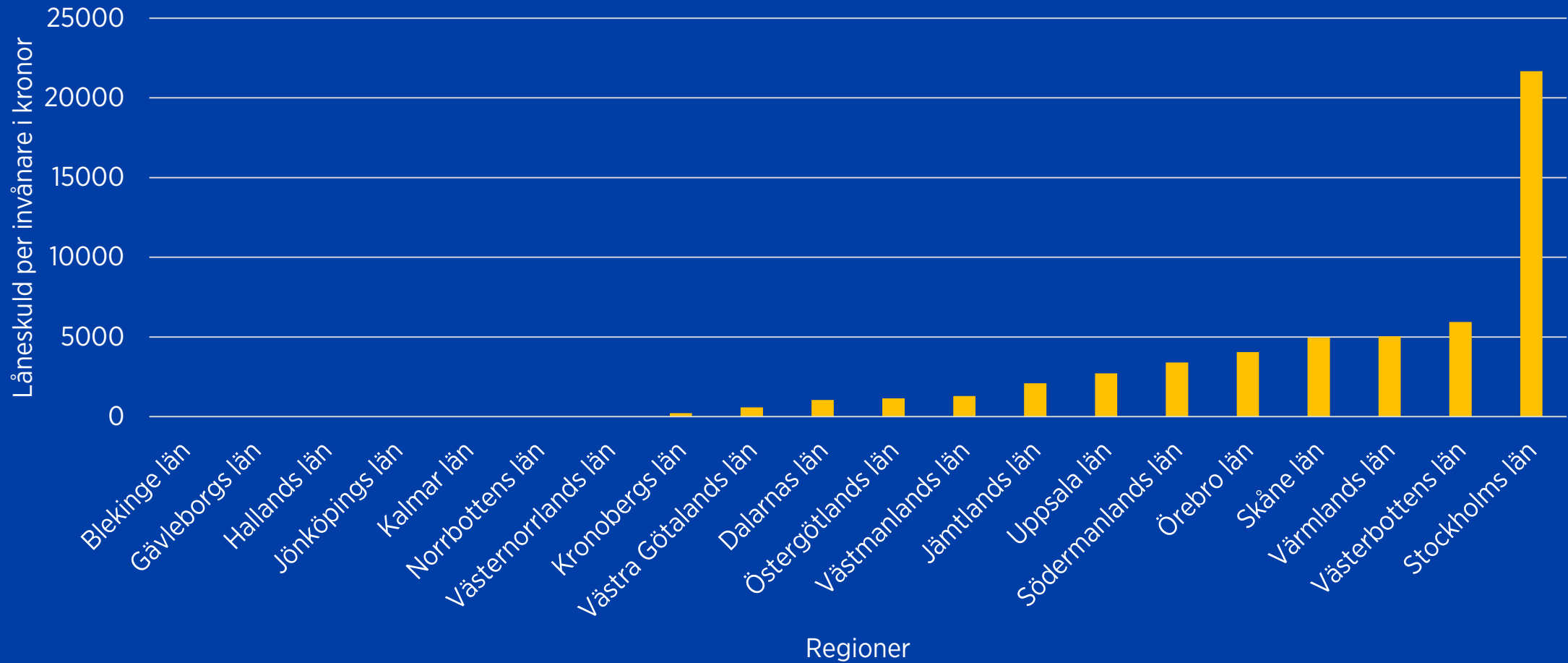
Låneskuld per invånare



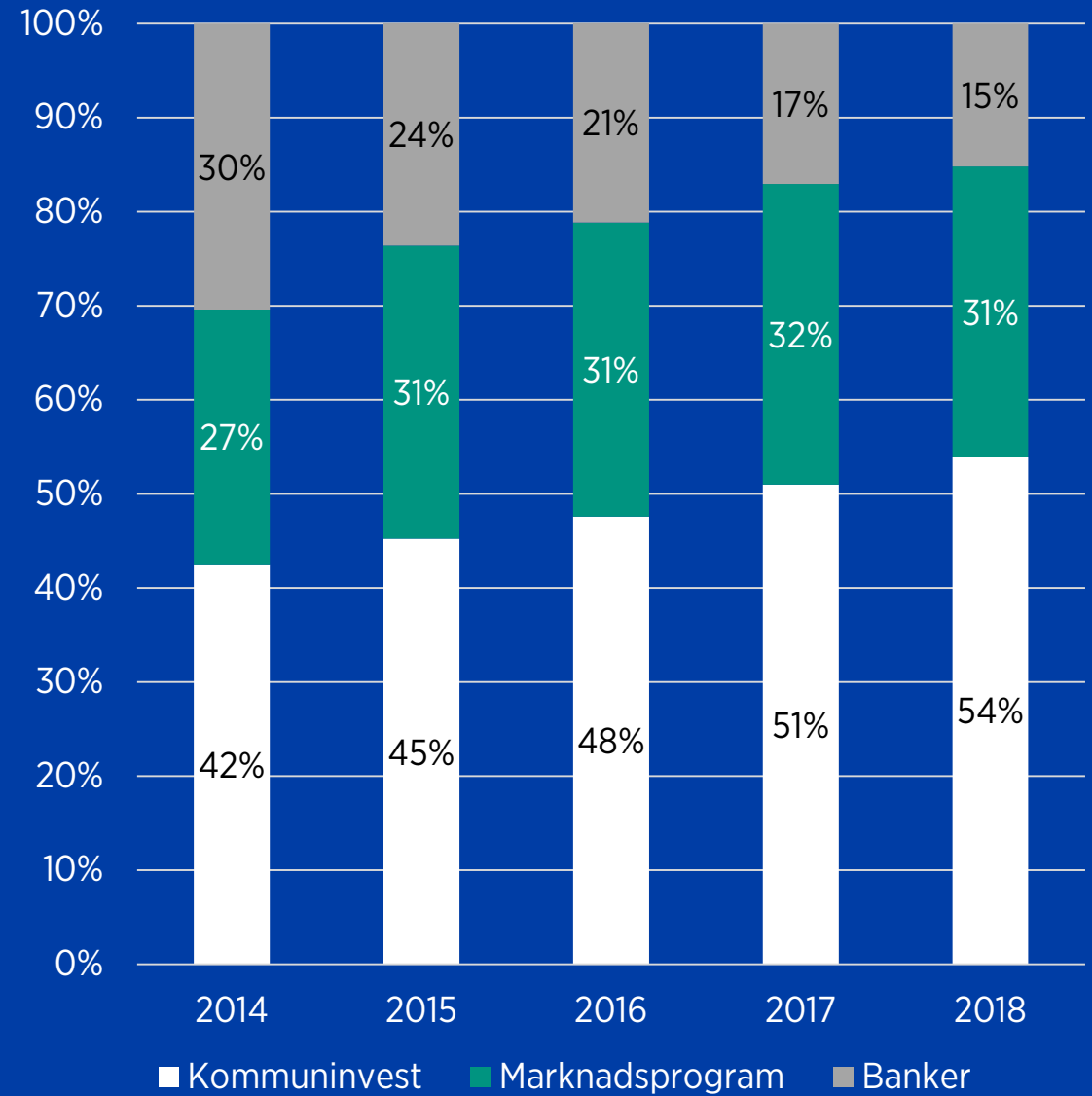
- Landsbygdskommun med besöksnäring
 — Landsbygdskommun, ej nära större stad
 — Lågpendlingskommun nära större stad
- Mindre stad/tätort
 — Pendlingskommun nära storstad
 — Pendlingskommun nära större
- Pendlingskommun till mindre tätort
 — Storstäder
 — Större stad



Låneskuld per invånare och region



Finansiering

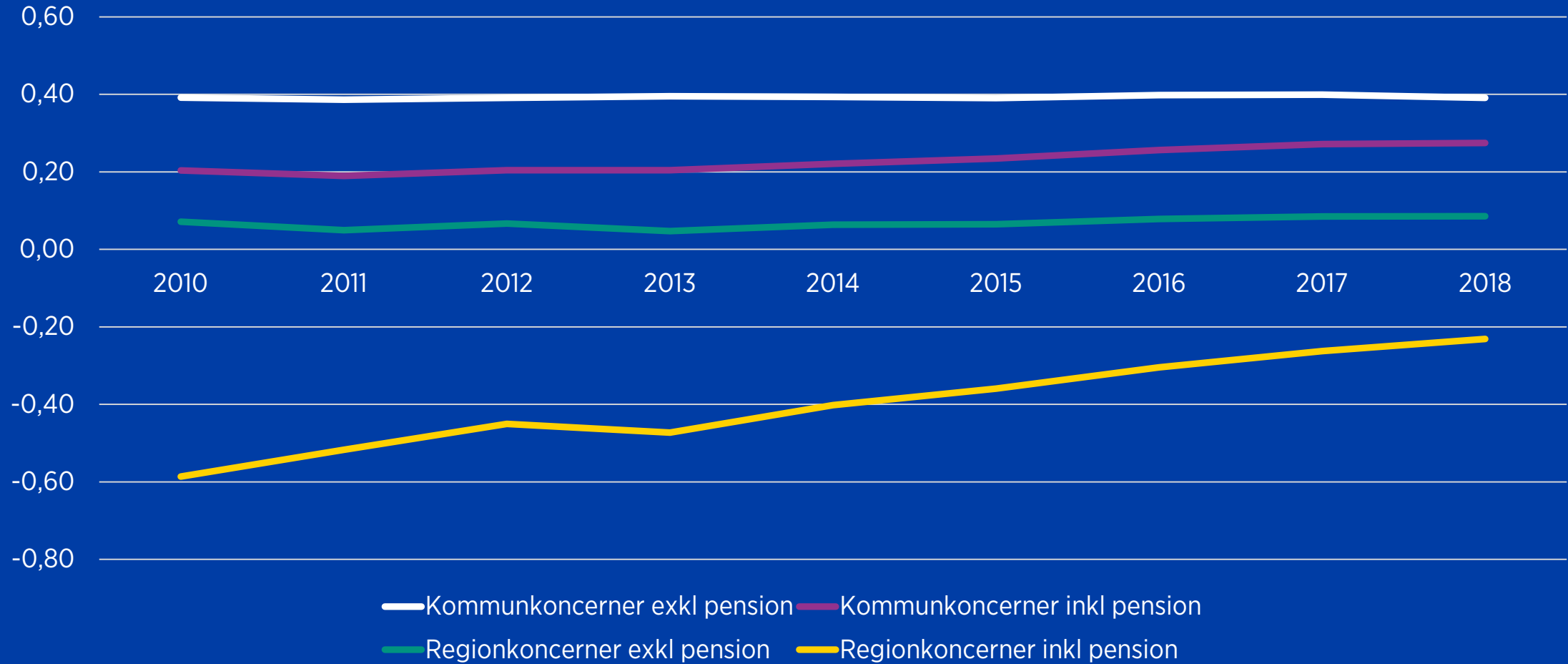


Finansiering

	Medlem i Kommuninvest	Ej medlem i Kommuninvest
Antal	288	22
Låneskuld, mdkr	494	162
Kommuninvest	72%	0%
Marknadsprogram	19%	67%
Banker	9%	33%



Soliditeten



Åtgärder

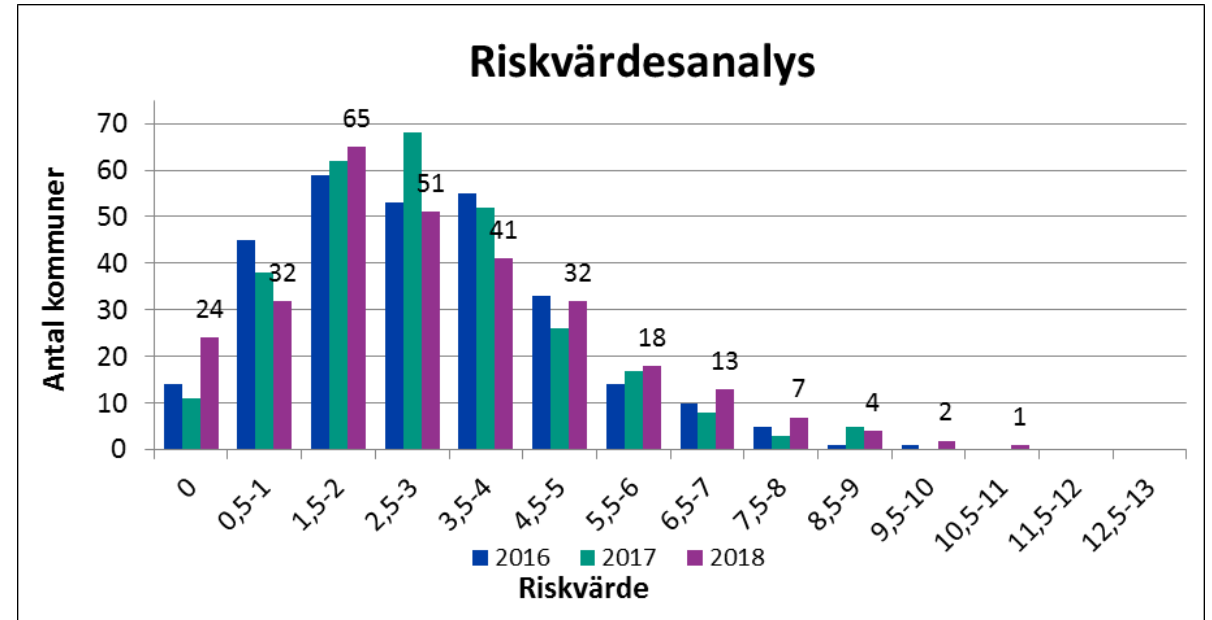
- Kortsiktigt
 - Effektiviseringar
 - Förändrade uppdrag
 - Sänkta finansiella mål och ändrade verksamhetsmål
- Långsiktigt
 - Sammanläggning av kommuner
 - Asymmetrisk ansvarsfördelning
 - Kommuner i samverkan
- Digitalisering
- Integration och ökat arbetskraftsdeltagande



Kommunsektorns finansiella situation utifrån Risk och Kontroll vid Kommuninvest



Riskvärdes- modellen



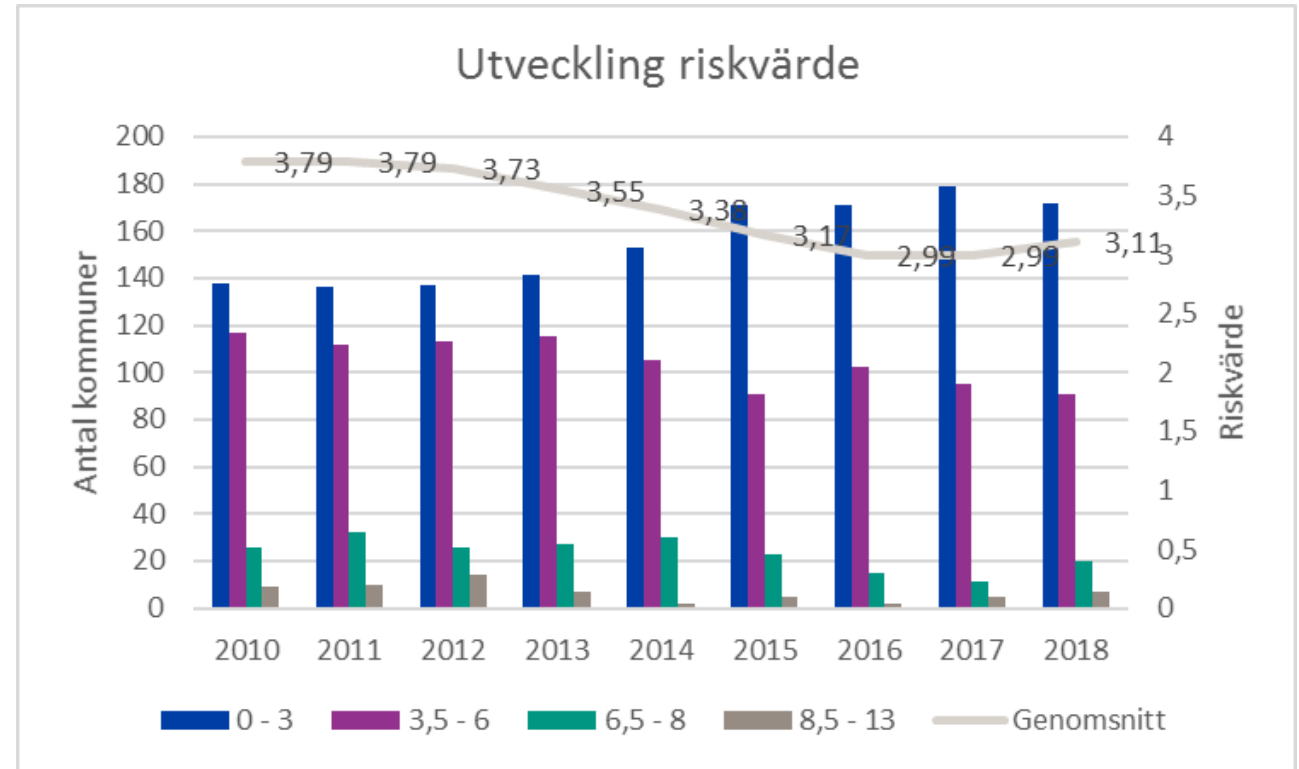
Kvantitativ modell baserad på 11 nyckeltal

Kommunkoncernernas nyckeltal analyseras såväl utifrån ett trend- som genomsnittsperspektiv.

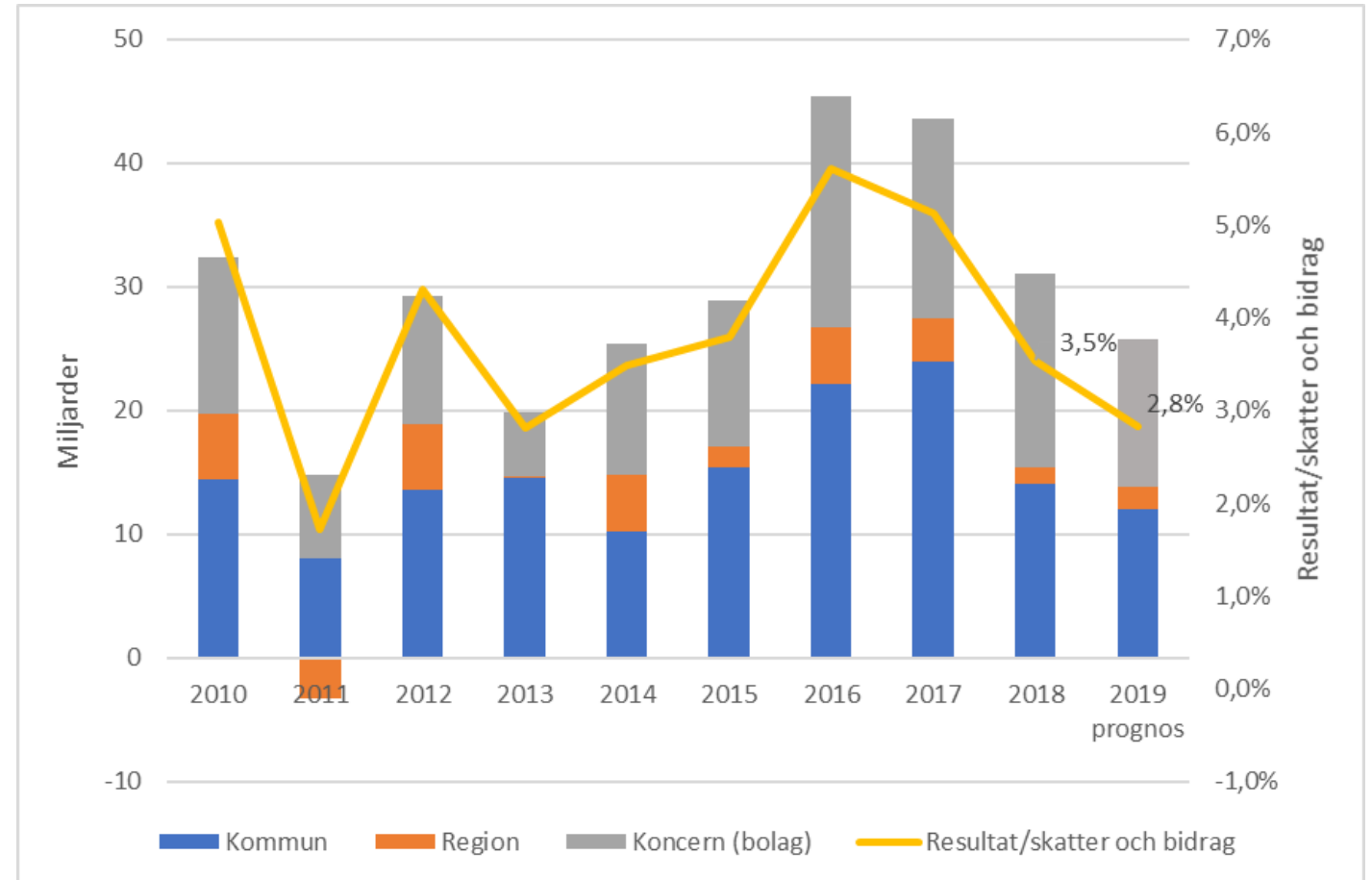
Trend	Befolkningsutveckling	Nettokostnad	Resultat/omsättning
	Soliditet inkl. pensionsåtaganden	Skatteunderlag	Nettokoncernskuld
Snitt.	Total kommunalskatt	Resultat före exo poster	Låneskulder/omsättning
	Belåningsgrad	Låneskulder	



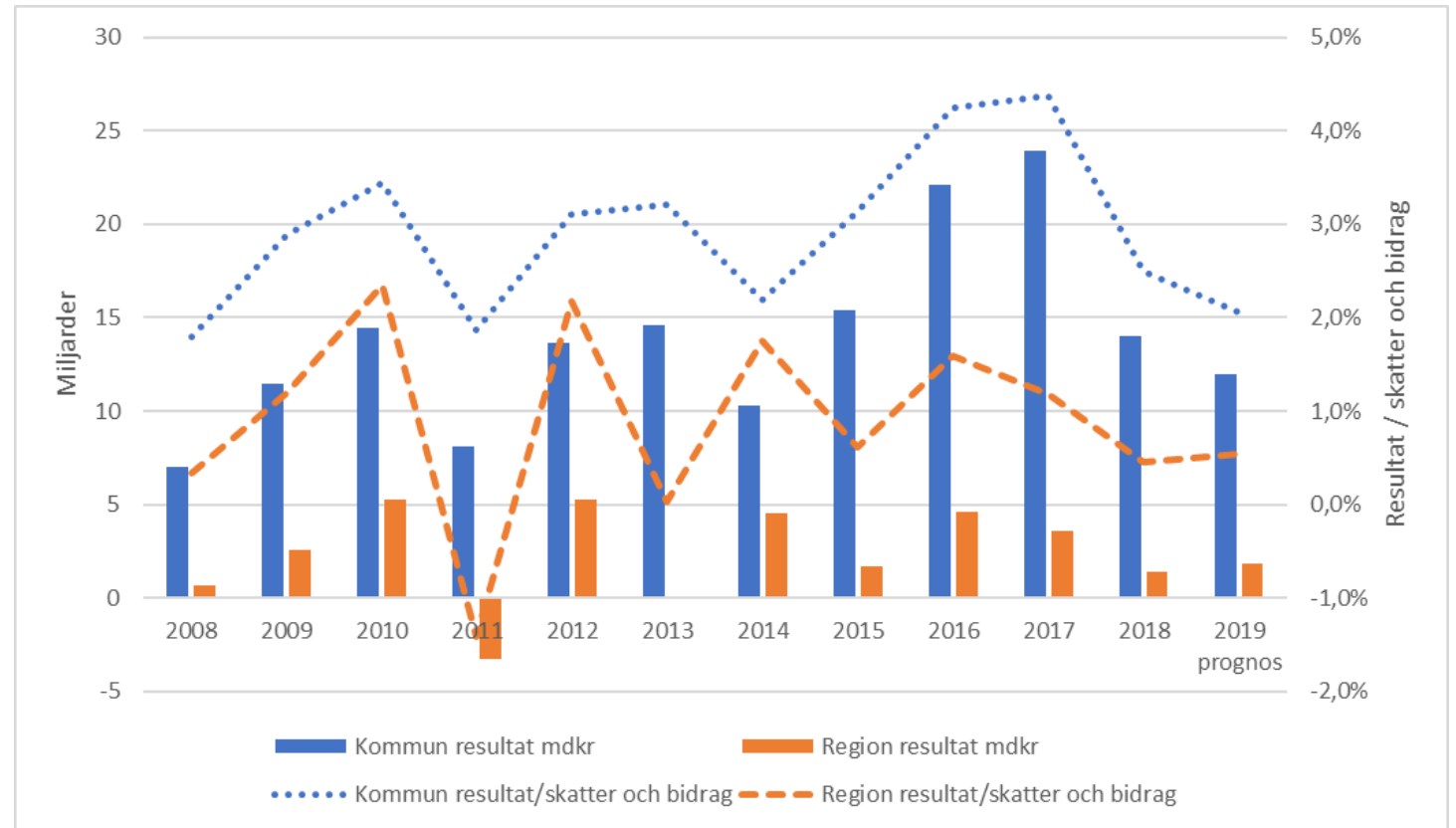
Riskvärdes- modellen



Resultat- utveckling



Resultat kommun /region



Sammanfattning

- Ökande skulder
 - På grund av
- Ökade investeringar
 - På grund av
- Demografisk utveckling
- Åtgärder
 - Effektiviseringar, förändrade uppdrag, sammanläggning av kommuner, asymmetrisk ansvarsfördelning, kommuner i samverkan, digitalisering m.m



Principfrågor och stämmoärenden



KOMMUNINVEST

Förändrade Stadgar 2020

- Stadgarna ändras på följande punkter:
 - Definition av kapitalmål för Koncernen
 - Nivåer på kapital för nya medlemskap anges
 - Nivåer på kapital för nuvarande medlemmar anges. I Plan för kapitaluppbyggnad (som beslutas av Föreningsstämman) anges för varje år vilka belopp som ska betalas in.
 - Återbäringstrappan tas bort



Ägardirektiv 2020

- Kravet på bruttosoliditet för Bolaget anges till 1,0 procent.
- Särskilt uppdrag ej formulerat för 2020.
- Besluten från föreningsstämman om kapital ska genomföras.
- En formulering om Agenda 2030 kommer skrivas in.
- Utöver nuvarande uppgifter som Bolaget sköter åt Föreningen ska Bolaget även ha kontroll och ansvar för efterlevnaden av GDPR i Föreningen



Plan för kapitaluppbyggnad 2020

- Nivåer för inbetalning/år anges för kommuner och regioner.
- Definition av kapitaliseringsperiod



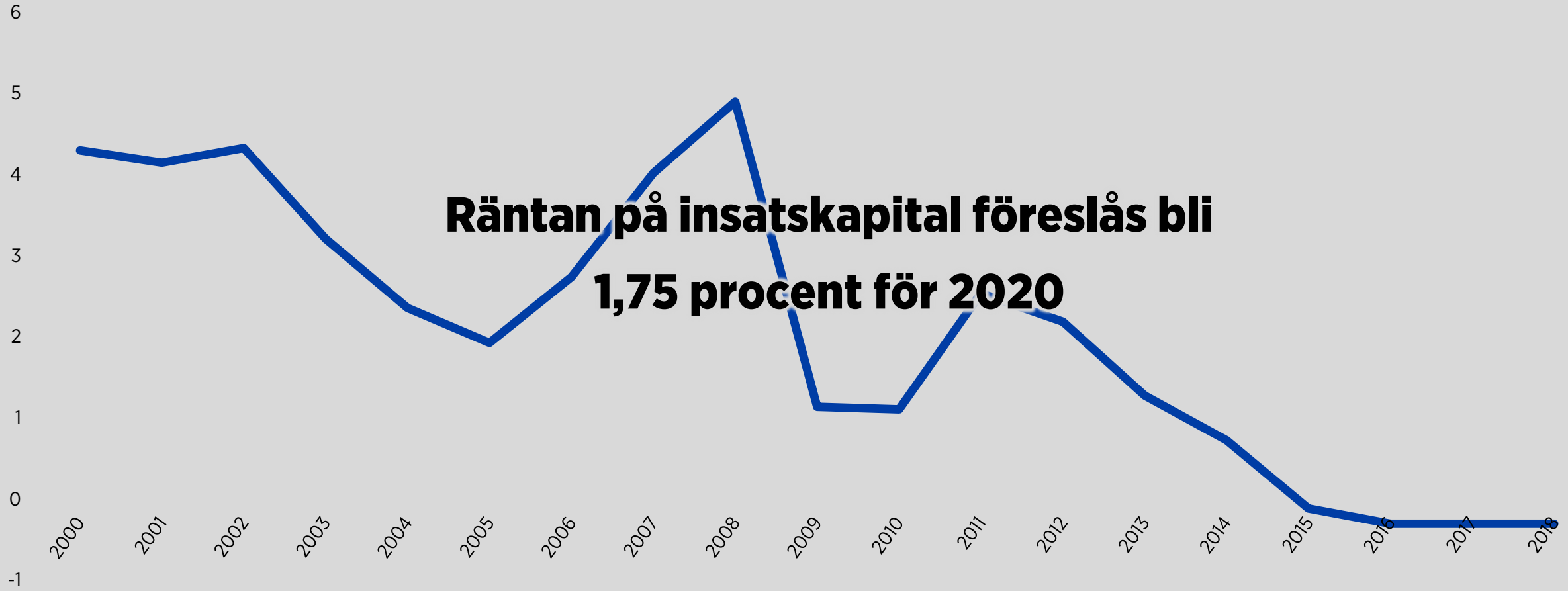
Övriga beslut på Föreningsstämman 2020

- Förlagslånet återbetalas till medlemmarna och medlemmarna ges möjlighet att omedelbart betala in motsvarande kapital till Kommuninvest som insatskapital.
- Lekmannarevisorernas uppdrag förändras – granskningen bör omfatta den ekonomiska föreningen, ej den tillståndspliktiga verksamheten i Bolaget.



Ränta på insatskapital

Svenska marknadsräntor



**Räntan på insatskapital föreslås bli
1,75 procent för 2020**



Återbäring

- Utrymmet för återbäring = disponibelt överskott reducerat med vad som åtgår för att betala insatsräntan.
- Medlemmarnas ”affärsvolym” ska vara grunden för fördelning av återbäringen
- ”Affärsvolym” = genomsnittlig lånevolym (inkl. lån till medlemmens företag).
- Årets återbäring motsvarar ca 6 baspunkter.
- Till detta kommer ränta på insatskapital som motsvarar ca 3 baspunkter. Sammantaget ca 9 baspunkter (Ränta på insatskapital och Återbäring)



Välkomna till Kommuninvest föreningsstämma

16 april 2020

Clarion Post Hotel

Göteborg

Anmäl dig på www.kommuninvest.se/stamma